جانباز جتوئی

ارداساں

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

ارداساں

مجموعۂ کلام

جانباز جتوئی

ناں کتاب : ارداساں

مصنف : جانباز جتوئی

پورا ناں : سردار زادہ غلام رسول خاں

پتہ : تحصیل علی پور ضلع مظفر گڑھ
حال آباد اوچ شریف

چھپواوݨ والا : ڈسٹرکٹ کونسل مظفر گڑھ

کتابت : محمد اشفاق

سرورق : خدا بخش ابڑو

پورٹریٹ : قدوس مرزا

چھاپہ خانہ : مکتبۂ جدید پریس، لاہور

قیمت : ٦٠ روپے

مکتبہ : بزم جانباز جتوئی اوچ شریف

اے کتاب ضلع کونسل مظفر گڑھ نے چھاپی ہے

تندیر

صفحہ

گیت

دوھڑے

سوکھڑیاں

اِنتساب

اُمّاں سئیں دے ناں

اے کتاب اُردا ساں ہیں بی بی اُمّاں دے ناں پیا کریندا ں
جنہاں میکوں چوڑاں سالاں دے سن وِچ اَدہیں دے ڈراکلے
جنگل وِچ کلّہا چھوڑ ڈتا آپ عقبیٰ دے پاسے ٹُر گئی۔

میکوں پاکرا مّاں جھولی ہے
دِل چُم تے بُوتھی بولی ہے
ایں بولی توں دِل چانویں ناں

ڈتّی دَرد بھری ہِک لولی ہے
تیڈی لال سرائیکی بولی ہے
میڈی گالھ کُوں لال بھُلاویں ناں

یُوں آکھیا اُمّاں بی بی ئے
میڈی وڈی خوش نصیبی ئے
تیڈی بولی روز بلیساں ہیں

میکوں ڈِتو بار ادیبی ہے
تونڑیں ڈِسیم ویڑھ غریبی ہے
ہتھوں رُلیئے لفظ گلیساں ہیں

مُہاگ

حضرت جانباز جتوئی دی فکر تے فن دا اگھ گجھن توں پہلے اگر اساں سرائیکی زبان وچ پچھلے ہزار سال دی شاعری تے دید بھنواؤں تاں سب توں پہلے دور وچ اساکوں مذہبی شاعری دا عروج ڈسدے ایں دور وچ زیادہ تر مذہبی موضوعات تے دینی مسائل اُتے شاعری کیتی گئی اے ۔ نور نامے ، معراج نامے تے درود نامے سرائیکی زبان دی شاعری دے ایں پہلے دور دا سنگار ہِن ۔ سرائیکی شاعری دے ڈوجھے دور وچ وڈے وڈے شاعر منظوم عشقیہ داستاناں وچ اپنے فن دا ہِکا سکہ ، جمیندے نظر آندِن ۔ سرائیکی شاعری دا تریجھا دور عظیم کافی گو شعراء دے ناتویں ہے ، ایں دور وچ تصوف دی او روایت جیڑھی حضرت بابا فریدؒ توں ٹری ہئی او حضرت خواجہ فریدؒ تئیں اپنے عروج کوں پُج گئی ۔ خواجہ فریدؒ دے بعد آون والے شعراء نے تصوف توں ہٹ کراہیں اپنے واسطے اظہار دے نویں رستے گولئے ۔ انہاں شعراء وچ نور روز تے خرم بہاولپوری دے رنگ سب توں نویکلے نے سُنجاپو ہِن ۔ خرم بہاولپوری دے بعد سرائیکی شعری ادب کوں ہک نویں سوچ ، نویں آواز تے نویں گھن گرج نصیب تھئی ۔ شاعری دا ایہ اگلا دور حضرت جانباز جتوئی دے پیکھے وچ آیا ۔ رواہی دے ایں مست ملنگ نے سرائیکی زبان دی ہزار سالہ شعری روایت کوں اپنے فن دی سُنجاݨ بݨا تے جگ کوں ہک نویں نکور آہنگ دا سونہاں کیتا ۔

ارداساں

جانباز جتوئی دے کلام وچ نور نامیاں تے معراج نامیاں دیاں عقیدتاں ۔ چراغ اعوان تے لطف علی دیاں داستانوی شعری روائتاں سچل سرمست تے خواجہ فرید دیاں صوفیانہ سرمستیاں ، خرّم تے نوروز دیاں فکری جدّتاں موجاں مریندیاں ڈسدن ۔ اُنھاں شعری تاریخ دے سارے جھنڑدیں بُلارے اپنے لہجے وچ سانبھ گدے ۔ تے ہیں کیتے میکوں جانباز جتوئی گھاٹی چھاں والا ہزار سالہ ہک ایجھا وݨ جاپدے جیندی ہک ہک ٹہنگل شعر دسخن دے سنہڑپ نال سنگری پنگری ڈسدی اے ۔ اوندیاں کافیاں وچوں فریدی خوشبو دیاں مہکاں آندن ، اوندی مثنوی سسّی پنوں پڑھ تے ۔ شاہ سیفل دے آفاقی ذائقے جاگ پوندن ۔ اُوندا نعتیہ کلام اونکوں ایجھے بختاں بھرئیے فقیر دے دیس وچ نشابر کریندے جیکوں کالی کملی والی سرکارؐ دے دراقدس توں ڈات ڈُھکدی ہودے ، روندیاں دیہی تے معاشرتی نظماں ہک ڈُکھ بھری کوک تے موجھے ماندے دل دی ارداس بݨ تے اکھیں کوں ہنجوں تے دل کوں ارمان دیاں جاگیراں بخش ڈیندن

جانباز جتوئی دا فکری پندھ کتھوں شروع تھئے تے کتھاں توڑ تئیں پُجدے ایندا وبورا اتنا سوکھا کینی ۔ اُنھاں اپنی پوری حیاتی زبان وادب دی بے لوث خدمت واسطے واقف کرتے سارے سرائیکی وسیب کوں اپنا قرضائیں بݨا گدھے ۔

سچ پچھد وتاں اساں سبھے جانباز جتوئی دے ڈیوݨریں دار ہیں اوندا ہک ہک لفظ ، ہک ہک شعر مُل مہانگا ہے ۔ اجوکا دور جدید شاعری دا دور ہے ، سرائیکی زبان دے شعری ادب کوں قدیم دور توں کڈھ تے اج دے نویں دور وچ گھن آون دا کم قدرت نے گل کنھڑے کماۓ پادن والے ایں دردشیر شاعر توں گدھے ۔ ہیں کیتے ہُݨ جانباز جتوئی کوں

ارداساں

سرائیکی ادب دا سندھ سمندر بݨیندا جیندے کنارے تے علم دا ادب دے کئی بیلے وسدن۔ جیندے سنجی پاݨیاں تھلوں سوچ، فکر دیاں فصلاں لہلہاندیں جیندے پتڑاں دے وسیلے نال صدیاں تیں دانشور اپݨیاں منزلاں تئیں پجدے رہن۔ جیندے بھاگ وچوں جگ بھر بھر تے علم دا ادب دیاں تتیاں روحاں ہمیشہ اپنی تریہہ لہیندیاں رہسن۔

جانباز جتوئی دی شاعری ادب دے آسمان تے ہک ایجھی پینگھ ہے جیندے ستے رنگ، گوڑھے، رسوہنڑے، دل برمادن، رنگ لادن تے رنگ وساون والے ہِن۔

میڈی دلی آس ہے کہ روہی دا ایہ سمندر اینویں سدا ٹھاٹھاں مریندا رہے۔ ایندیاں موجاں اساڈا لیکھ تے ایندا فیض ہمیش اساڈی سوچ تے روح دا رزق رہے۔

موکل

نصراللہ خاں ناصر

ریڈیو پاکستان

بہاولپور

گالھ مُہاڑ

لکھ کروڑ حمد اُوں خالقِ حقیقی دی جیندے قبضے قدرت وچ کُل کائنات دی جان تے جنہاں کُن آکھݨ نال اٹھاراں ہزار عالم تخلیق کیتے۔ تے ول تمام انبیاؑ نواں دا سردار اپݨے محبوب مطلوب مرغوب سرورِ انبیاؑ احمدؐ مجتبیٰؐ حضرت محمد مصطفیٰؐ کوں بݨایا تے ساکوں آپݨے محبوب دی اُمّت چا بݨایُس اوں محسنِ حقیقی دے کروڑہا احسان ہن اساں تے جیں اپݨی قدرت کاملہ دے نال مُٹھ مٹی کوں الاوݨ دی طاقت بخشی۔ ایں حقیر فقیر جانباز کوں توڑیں جو چوڈوں سالاں دے سن وچ اماں سیݨ دی جھاں کنوں محروم رکھیس بھل کرم نوازی کر تے اپݨی کمال شفقت نال بولݨ تے لکھݨ سکھا ڈتس وڈا غریب نواز اے تقریباً چالھی ہنتالی سال کنوں ہیں بولیندا تے لکھدا پیاں تے جے توڑیں ساہ ہے اوندی رحمت نال لکھدا تے بولیندا رہساں ہیں جتنا دی شکر کراں او تھوڑے کنوں تھوڑا ہوسی۔ جیکر ہیں اپݨیاں نظماں کوں کٹھا کراں تاں او بارھاں بارھاں کتاباں دی صورت وچ بݨ ویسن۔ اکثر سنگتی ساتھی میکوں آکھدے رہ گئے جو جانباز توں آپݨی کتاب تاں چھپوا مگر ہیں حد توں بہوں مجبور ہم نہ تاں میڈے کول جائیداد ہئی نہ سرمایہ نہ کہیں ادارے نے دلچسپی گھدی کیوں جو ہیں سرائیکی بولی دا شاعر ہم۔ توڑیں جو میڈے پیو دادے امیر کبیر تے وڈے زمیندار ہن۔ بھل ہیں جہڑے ڈیہے اکھ کھولی تاں ہک یتیم غریب بے کس تے بے کار اہم۔ لیکن دردیں دی دولت کنوں مالا مال ہم۔ سوچیم کیوں نہ اپݨی غربت وچ ملک دا ملت دی خدمت کراں لہٰذا اپݨے بھنے ترٹے شعر قوم دے کیتے لکھݨ شروع کیتم خدا کرے میڈے شعر قوم دے معیار تے پورے اُترن۔ ہر ویلھے

ایں خیال وچ رہندا ہم جو میڈی کوئی کتاب ضرور چھپے ہا مگر غربت میڈی بانہہ بیلی ہئی تے میں مجبور ہم تے بہوں مجبور ہم کئی واری تاں امیر صاحباں کوں دی عرض کیتم جو تئیں میڈی ہک کتاب تاں چھپوا ڈیوو۔ داداں تاں بہوں ڈیندے مگر اُنہاں دی بے غوری رہ گئی۔ ٹھڈے ساہ بھر تے چُپ کر ویندا ہم۔ ہیا کیا کراں ہا۔ شیت میڈے ٹھڈے ساہواں تے میڈے مالک کوں ترس آیا تے ڈسٹرکٹ کونسل کوں میڈے اُتے مہربان کر ڈتس۔
سئیں غلام مجتبیٰ صاحب غازی چیئرمین ڈسٹرکٹ کونسل مظفر گڑھ نے اجلاس طلب کیتا تے اکھیو نے جو جانباز اساڈے ضلعے دا ہک غریب شاعر ہے تے آپنڑی علاقائی زبان یعنی سرائیکی وچ ملک ملت دی خدمت کریندا پئے میڈا ارادہ ہے جو اونکوں ہک کتاب چھپوا ڈیووں۔ اللہ سئیں دی مہربانی نال تمام ممبران صاحبان نے یک زبان تھی تے فرمایا ضرور بالضرور چھپواؤ ساڈی رلئے تہاڈے نال ہے۔ ایندا مجموعہ کلام جلدی چھپنڑا چاہیدا ہیں خوش تھیم تے حد کینوں ودھ خوش تھیم خوشی کنوں ہنجواں ہنجوں نکل آیاں۔ دعا کیتم اللہ تبارک تعلیٰ اپنڑے محبوب مرغوب محمد مصطفیٰ دے صدقے میڈے وطن پاکستان کوں قائم دائم رکھے تے سئیں غلام مجتبیٰ غازی چیئرمین تے سارے ممبران صاحبان ڈسٹرکٹ کونسل مظفر گڑھ کوں آباد تے شاد رکھے۔ آمین ثم آمین

ہیا ہک عرض کرنڑ ضروری سمجھداں جو ہیں کافی مدکنوں لکھدا رہ گیاں اپنڑے نظمیں کو ترتیب نہ ڈے سگیم۔ اے یاد کینی جو اے نظم کیڑھے ویلے کیڑھے ڈیہاڑے کیڑھے مہینے تے کیڑھے سال وچ لکھی ہم۔ میڈی ایں کوتاہی کوں نظر انداز فرما ہے۔ ہنڑ ہیں آپنڑی اے کتاب اردا ساں ڈسٹرکٹ کونسل مظفر گڑھ دے حوالے ہیا کریندا، امید کافی ہے جو جلدی چھپ ویسی۔ جتھ ہیں سئیں چیئرمین صاحب وکینڑے کرم فرما ممبران صاحبان دا ممنون احسان ہاں اُتھ ہیں ڈسٹرکٹ کونسل مظفر گڑھ دے تمام ملازمین چھوٹیں وڈیں دا دعا گو رہساں اودی میڈے وڈے

مہربان ہن۔
میں حکومت پاکستان تے ڈسٹرکٹ کونسل دا جلیندیں تونڑیں مشکور رہساں۔

پاکستان زندہ باد

دعاگو

جانباز جتوئی

تحصیل علی پور ضلع مظفر گڑھ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

توحید

وڈے رنگ عالے ڈکھیندا ہے خالق
جو بیندا ہر بیندا جو بیندا ہے خالق
کئی منّے نہ منّے میڈے پاک ربّ کوں
مگر روز ہر کوں رسیندا ہے خالق

اے خالق کونین توں محبوب دے صدقے
میکوں وی جگر جدّ دا لایے پاک عطا کر
ہیں وی تیڈی تخلیق ہاں اے خالقِ یکتا
اقبال والا میکوں وی اِدراک عطا کر

ذرّہ غور فکر دے نال سُنڑیں سرکار غریب دا عرضِ
تیڈے مُنہ مہتاب دے ڈیکھنڑ دی میکوں روزِ ازل دی مرضِ
بے غرض تیکوں نہ غرض میڈی میکوں تیں لے غرض دی غرضِ
تیڈا ڈیکھنڑ وی جانباز کیتے بس وانگ نماز دے فرضِ

نعت

کیا شان مبارک ہے من ٹھار محمدؐ دا
خود خالقِ یکتاؒ ہے حُبدار محمدؐ دا

اللہ دی قسم لوگو اللہ دی زیارت ہے
دل نال کرے جیہڑھا دیدار محمدؐ دا

خلاقِ دو عالم نے جِنہنے وی جہان جوڑیئے
ہر مُلک تے قبضہ ہے سرکار محمدؐ دا

حوراں تے مَلک غلماں مدنی دے مداح خواں ہن
جبریل امیں خادم دربار محمدؐ دا

اِنسانیں تے جِنّیں تے موقوف نہیں ہرگز
قدسی وی کریندے ہِن اذکار محمدؐ دا

مرسل تے نبیاںؑ کوں درجے ملئے پچھے ہِن
پہلے ہا کرایا ربّ اقرار محمدؐ دا

معراج دی شب یوسفؑ خوش تھی تے اکھیندا ہا
واہ رُوپ تجلّیٰ ہے دلدار محمدؐ دا

کوہِ طور تے ڈِٹھا ہا جلوہ جیہڑھا موسیٰؑ نے
مَدنی دی قسم اوہا مُسکار محمدؐ دا

کیا شان مراتب ہن حسنینؑ دے نانے دے
کافر ہے کرے جیہڑا انکار محمدؐ دا

دُنیا دے شہنشاہ سب مدنیؐ دے گداگر ہن
اللہ نے ودھایا ہے معیار محمدؐ دا

بن غوث قطب بیندن ہِک پل دے اندر یارو
آیا ہے نظر جینکوں انوار محمدؐ دا

جانباز خُداوند توں پیندا ہے او کوثر وِچ
بندہ جیہڑھا بنڑدا ہے مے خوار محمدؐ دا

نعت

ہے سارے نبیاںؑ توں ودھ شان سئیں دا ۔۔۔ خُدا پاک خود ہے ثنا خواں سئیں دا
کیا بُجھدیں محمدؐ دا حُسن مِلیح توں ۔۔۔ تھیا جوڑ عاشق جو رحمان سئیں دا
ڈِتی ڈوں جہاناں دی شاہی خُدا نے ۔۔۔ تے جبریل بنڑیا ہا دربان سئیں دا
علیؑ پاک سوہنڑے دا مونس تے ہمدم ۔۔۔ نگہبان رہ گیا ہے عمران سئیں دا
کیا لِکھسی قصیدہ کوئی مصطفٰےؐ دا ۔۔۔ مدح نال پُر ہے جو قرآن سئیں دا
مَلک جیندے بالاں کوں چاتے کھڈاوِن ۔۔۔ تے درزی سڈاوے ہا رضوان سئیں دا
قطب غوث ابدال بنڑدے ولی ہن ۔۔۔ منیندن جو دل نال فرمان سئیں دا
ڈیکھنڑ نال تھیندا ہا عاشق تے شیدا ۔۔۔ جیڑھا آ تے تھیندا ہا مہمان سئیں دا
شجر کیا حجر وی پڑھن سئیں دا کلمہ ۔۔۔ کریندے ادب ہن جو حیوان سئیں دا
عمل نیک دے الیاں کوں ڈیسان ہن کوثر ۔۔۔ حدیثاں دے اندر ہے فرمان سئیں دا
میڈی عرض منظور تھیوے ہاشا لا ۔۔۔ خُدا سئیں ڈِکھاوے ہا بستان سئیں دا
محض میں توں جانباز پُرسش نہ تھیسی ۔۔۔ میڈے سیتھیں ہوسی جو دیوان سئیں دا

ہے سارے نبیاں توں ودھ شان سئیں دا
خدا پاک خود ہے ثناخوان سئیں دا

نعت

سوہنے خالق نے بنڑایا کجھاں اعلیٰ نور ہے
جیندے بگھر پاک دا جو قطرہ قطرہ نور ہے

کیا کریسی رئیس کوئی احمد مختیار دی
آل اقدس نور جیندی خود سراپا نور ہے

اوہیڈے آقا محمد مصطفےٰ مدنی داہا
طور تے موسیٰ نے ڈٹھا جیڑھا جلوہ نور ہے

غیب توں آمدن صدا ایہہ توں ذرہ کن لاتے سُن
نور ہے بطحا دی دھرتی ذرہ ذرہ نور ہے

کر ڈیندی قربان یوسف سوہنے بیدے دا توں
جے زلیخا ڈیکھ گھندی مصطفےٰ دا نور ہے

خود ڈسایا آپ الویں کبریا دے لاڈلے
سب توں پہلے ہے بنڑایا خالق میڈا نور ہے

نور دے دریا دے اندر رہ گئیم ہیں غوطہ زن
میڈے غسل آب توں بنڑ گئے ملائکہ نور ہے

کوئی منّے یا نہ منّے میڈا تاں ایمان ہے
جن نے سوہج کوں ہے بخشیا میڈے مولا نور ہے

کل ولی اللہ اکھیندن سب خدا دے نور کوں
اکھیں والا ڈیکھے کیا ڈیکھے اندھا نور ہے

پا مراتب گئے ہزاراں ڈوں جہانیں دے اندر
آمنہ دے ماہ مبیں کوں جنہیں سمجھیا نور ہے

سرورِ کونین کوں بخشی خدا نے برتری
نور اپنے توں بنڑایا دلربا دا نور ہے

ہیں وڈا خوش بخت ہاں جانباز دنیا دے اُتے
میڈا ملجا میڈا ماوی میڈا آقا نور ہے

سوہنے خالق نے بنڑایا کجھاں اعلیٰ نور ہے
جیندے بگھر پاک دا جو قطرہ قطرہ نور ہے

پیغام

ایہو احسان لاتی وچ مدینے پاک دا راہی
میڈا پیغام چاتی وچ مدینے پاک دا راہی

شہ لولاک دے صدقے ۔ سوہنڑے پنج پاک دے صدقے
سفر خیری تمام ہووی ۔ تے رب دا فیض عام ہووی

شالا قسمت عجیب ہووی ۔ زیارت حج نصیب ہووی
آکھیں سرکار مدنی کوں ۔ مٹھے من ٹھار مدنی کوں

بنڑا ادنیٰ غلام آقا ۔ کریندی لکھ سلام آقا
ادب دے نال آہدا ہا ۔ تے تھی بے حال آہدا ہا

کڈاں میکوں سڈ لیسو سئیں ۔ محل اپنا ڈکھیسو سئیں
میڈی بگڑی بنڑ لیسو سئیں ۔ میڈا مونجھاں ونجیسو سئیں

تہاڈی سِک ستیندی ہے ۔ نہ پل آرام ڈیندی ہے
نکل جندڑی نہ ویندی ہے ۔ نہ قسمت ساتھ ڈیندی ہے

بہوں غربت دے حال وچ ۔ وڈا اَسیاں گھبال وچ
اونکوں جیویں سڈا دوہا ۔ نگرا اپنا ڈکھا دوہا

نیڈی دھرتی تے آویسیں ۔ نیکوں گل نال لاویسیں
زخم دل دے ڈکھاویسیں ۔ شفا عصیاں دے پاویسیں

نسی زرمال دی خواہش ۔ نہ بخت اقبال دی خواہش
تونڑیں دردیں دی لاڈی ہس ۔ فقط خواہش تہاڈی ہس

سخی دربار آ ڈیکھے ۔ خدیٔ شاہکار آ ڈیکھے
کرو عرضی قبول اجکل ۔ تھیوے مقصد حصول آ جکل

سوہنے حسنینؑ دے صدقے ۔ شاہا حرمین دے صدقے
چاتریھ اوندی بجھا ویسیں ۔ اونکوں زیارت کراویسیں

تہاڈی ذات عالی ہے ۔ تھیا بے کس سوالی ہے
کریں ونج عرض الویں نوں ۔ سدا قاصد پیا جیویں نوں

ڈیون پیغام دا فرض اے ۔ ایہو جانباز دا عرض اے

میڈا پیغام چاتی ونج مدینے پاک دا راہی
ایہو احسان لاتی ونج مدینے پاک دا راہی

میم دے ڈوڑھے

الف احد ہے اللہ تعالیٰ الف ہے ذات الٰہی — الف ہا مخفی پاک خزانہ ظاہر تھئی ہس شاہی
الف کوں جا گیا شوق محبت میم کوں جوڑ ریس ماہی — بس جانباز ہوں میم مٹھے ڈتی الف دی آن گواہی

میم دے الف اوڑے مومن الف ہے میم دا اوہلے — نہ الف دی نبھدی میم بنان نہ میم الف کوں کھولے
الف دی سمجھ جیں گالھ اوہا مٹھا میم موں ہوں جو بولے — بس جانباز الف ہے اوندا جیڑھا میم توں خبر ڈی گھولے

میں کوں مارے میم د ابن خود الف کوں بھاندا میم اے — ایں میم کیتے رب ڈنیا جوڑی میم دی رکھ تعظیم اے
میڈے میم دا شان سنجان سہی میڈا میم رحیم کریم اے — ایں میم کوں جیں جانباز ڈٹھے اوندے ہتھ وچ ہفت اقلیم اے

میم کوں ہالی دی رہبر جوڑ ہیم میم کوں قبا جا نم — میم ہے گجھا راز الٰہی میم دی رمز سنجانم
میم دے کارن پیدا ہو یم میم کوں چم چم جانم — میم دے گھنڈ جانباز سبھو ہیں الف دے اجلوہ پانم

درِ میم کریم نوں پڑھن والے لکھ سائل بن ٹر دار گئے — کئی مستی عشق محمد وچ منصور بنے چڑھ دار گئے
بدھ مولا حضور دی الفت دی اوں تارے دی لنگھ پار گئے — جانباز الف کوں بھاندا او جیڑھے میم توں خبر ڈی گھا ر گئے

آ میم کریم دا اشان تاں سُݨ اینکوں شان وݙے ذلیشان ݙتّے
سر تاج ہوا کے طٰہٰ دا گل سہرے الرحمٰن ݙتّے
وَل منصب ݙے نبوّت دے خود پاک خدا اعلان ݙتّے
جانباز اہے نائب میم میݙا ایندے قبضے جمل جہان ݙتّے

قطعہ

میݙے مولا محمدؐ دے سبھے قدسی غلام ہِن
جیندی دُختر بتولؑ عذرا جیندے بچڑے امام ہِن
ذرہ توں غور کر منکر ایندا دَر پاک اوہا ہے
جتھاں کُل انبیاؑ آتے کریندے جھک سلام ہِن

غوث پاکؓ

رب نے جوڑ یا ہی نیارا غوث پاک
نوں نبیؐ دا ہیں پیارا غوث پاک

تہاڈے درجے تہاڈے منصب تہاڈی اُچی شان ہے
تہاڈی مدحت میں کراں سیں کیا میڈا امکان ہے
تہاکوں خالق نے بنڑایا خلق دا سلطان ہے
آپ دا ہند سندھ ہے نعرا غوث پاک

ہر موالی مرد دے نت دل دے اندر آپ ہو
ہند و بھارت دے کیتے خود رُوپ چندر آپ ہو
فقر دا علم دے ہک ادبسمندر آپ ہو
جیندا لبھدا نہیں کنارا غوث پاک

کئی قطب اقطاب بنڑ بیے کئی بنڑ بیے ابدال ہن
کئی بنڑ بیے سالک سنخی کئی بنڑ بیے لجپال ہن
کئی جگئے ڈیوے نساں اپنی کرامت نال ہن
دُور کیتو چا اندھارا غوث پاک

فقر آ دے جوش وچ تاں کوہ کفر دا ڈل ونجے
آہ کڈھے سوزنوں تاں دشت صحرا جل ونجے
جے مہری دید بھالے سختی ساری ٹل ونجے
کافی ہوندے ہک اشارا غوث پاک

اہل دانش بھل نی سگدے نئیں سخی سلطان کوں
گر عبادت تے ریاضت خوش کیتی رحمان کوں
ناز رہسی نت تساں تے حضرت ملتان کوں
جتھوں ملیندا ہے نظارا غوث پاک

ڈے سخی خیرات توں ہک غمزدہ غمناک کوں
گردش دوراں ڈتے نیدی مرد سینہ چاک کوں
اُچا رکھیں توں ہمیشہ ساڈے پرچم پاک کوں
ہیں نشانی چندر تارا غوث پاک

حال ساڈے سُن توں غوثا حال ساڈے ڈِھیر ہن
اج او زبر بن گئے رَہ گئے جیہڑے زیر ہن
ول یہودی تے نصاریٰ پئے کڈھبندے ویر ہن
کر مدد ساڈی خُدارا غوث پاک

تہاڈے اگوں ساڈی آقا بس ایہا فریاد ہے
قوم مُسلم دے وچالے تھی ونجّے اتحاد ہے
میڈا وطن پاک ہووے شر کنوں آزاد ہے
مضبوط تھیوے ملک سارا غوث پاک

بادشاہیں داہیں آقا توں امیری دا فخر
پیر سارے رل تے آہدے توں ہیں پیری دا فخر
توں سپہر جانبازدی تے توں فقیر.. ں دا فخر
توں ہیں ہر ہک دا سہارا غوث پاک

ربّ نے جوڑیا ہئی نیارا غوث پاک
توں نبیؐ دا ہیں پیارا غوث پاک

یا شیر شاہ سیّد جلال

بندہ رب علیؑ یا شیر شاہ سید جلال
عاشق نبیؐ خیر الوریٰ یا شیر شاہ سید جلال

قدرت بنائی عالی نسب منصب عجب حیدرؑ لقب
سیں سید علی دا دلربا یا شیر شاہ سید جلال

عالی تیڈا دربار ہے ۔ امداد جو کئی بیمار ہے
پل وچ اندر پیندے شفا یا شیر شاہ سید جلال

باطل دا قلعہ ترو ڑیو ۔ بیڑی کفر دی بوڑیو
مرحبا صد مرحبا یا شیر شاہ سید جلال

بس توں تاں ہیں آقا میڈا ، ہک بیں نہیں منگتا بیڈا
سائل تیڈے شاہ و گدا یا شیر شاہ سید جلال

مولا نقیؑ دا لال ہیں ۔ سید سخی لجپال ہیں
خالق ڈِدھیے رُتبہ تیڈا یا شیر شاہ سید جلال

ہیں بے کسیں دا آسرا۔ کشتی الم دا ناخدا
تو درد ونداں دی دوا یا شبر شاہ سیّد جلال

ہن آپ دا بنیا ہے در۔ مہروں مہر دی دید کر
کوہ کرم ابر سخا یا شبر شاہ سیّد جلال

فقرا دے دل دی آس ہیں ڈکھ غم کریندا ناس ہیں
راحت دا ڈیندی مینہ وسایا شبر شاہ سیّد جلال

اوچ پاک دے ابنرا ہیں توں۔ مرشد میڈا وکھرا ہیں توں
من گئے تیکوں اہل صفا یا شبر شاہ سیّد جلال

جگ تے جیوی اولا دسیں۔ جانباز کوں کرشا دسیں
مولا علیؑ دا لاڈلا یا شبر شاہ سیّد جلال

بندۂ ربّ علیؑ یا شبر شاہ سیّد جلال
عاشق نبی خیر الوریٰ یا شبر شاہ سیّد جلال

نظمیں

سُوہنڑا بنڑیا پاکستان

خوشیاں دا ہے آج تہوار   پاکستان بنڑیا ہیں وار   ٹھبا فرنگی خجل خوار
بستر بدھ تے گیا پار   سنڑنوں لبھا باری بار   لکھ شکرانے حمد ہزار
کرم ہے کیتا ربّ ستّار   وارث تھئی گن اج حقدار   خوش تھئی آکھن سہرے یار

حوراں قدسی تے غلماں
سوہنڑا بنڑیا پاکستاں

قسمت نال ملی آزادی   سکھ ہُنڑ جیونڑ ریت وفادی   تھئی مظلومیں دا امدادی
گالھ ہے ڈاڈھی بار یسوادی   آکھنڑ کیتے دل ہم آہدی   جیڑھے بیٹھن مڈ بال کھادی
کرکتی اجھیں نوں اُستادی   کھل تے ڈیون سیر زبادی   خوش تھئی آکھے خلق خدادی

جنڈڑی جیوے نوجوان
سوہنڑا بنڑیا پاکستان

جھیڑے جھگڑے دور بھجاتوں   شر فساد کُوں بھاہیں لاتوں   مکر فریب کوں مار بلاتوں
بُغض نفاق دی گھنڈی چاتوں   خلق اخلاق تے بیت ودھتاں   صابر بنڑ تے صبر ڈکھاتوں
قوم غریب دے درد ونڈاتوں   بے تقصیر اسیر چھُڑاتوں   بھُلے ہوئے کوں راہ دساتوں

جیکر چاہندیں عزت شان
سوہنڑا بنڑیا پاکستان

چھوڑ ڈے ہُݨ توں گھلا ہی　　ستے گھت غفلت بے پرواہی　　جیکر چاہندیں عزت تاں ہاہی

ملک دا بݨ جانباز سپاہی　　ہُݨ ہے نیندی اپݨی شاہی　　نہ بیا ڈیکھ توں چا پڑھی لاہی

مار عدو کوں نیزہ چاہی　　بھیتوے ملک فنا ڈورا ہی　　ونج کڈھے وچ ڈوزخ ساہی

آکھے دشمن تھی حیران
سوہݨا بݨ ڳیا پاکستان

ڈوڑھا

اے ناصح توں ناراض نہ تھی میکوں قوم دے فرد جگالوݨ ڈے
متاں غافل تھی ہوشیار رہوں ہک تݨ غریب کوں لالوݨ ڈے
گم گشتہ راہ مسافر کوں بس رستہ صاف ڈکھالوݨ ڈے
ایہے درد بھرے اشعار ذرہ جانباز کوں یار سݨالوݨ ڈے

قطعہ

کجھ خوف نہ کر وسواس نہ کر　　خود دار خودی کوں ناس نہ کر
حق آکھ ڈے بے شک منہ تے توں　　بدمعاش دی بالکل پاس نہ کر

دھرتی

میڈے وطن دی دھرتی　　بیت الامن دی دھرتی
شرم و حیا دا مرکز　　شعر و سخن دی دھرتی

محبوبہ میڈے من دی الفت پیار توں ہیں
راحت نشاط توں ہیں دِل دا قرار توں ہیں
جھڑیاں تلے گاجاں جھمن کن من پھنکار توں ہیں
روح باغ باغ تھیندے موسم بہار توں ہیں
بوتل شراب پیالہ مستی ملہار توں ہیں
ساقی تے رقص محفل نشہ خمار توں ہیں
کجلہ مُساگ، سُرمہ سُرخی سنگار توں ہیں
ٹکنے تے گانے سیجھاں پھلیں دا ہار توں ہیں
جوبن ہنڈالویں رج رج الھڑ کنوار توں ہیں
ڈکھ پیش کئی نہ آوی ساڈا وقار توں ہیں

میڈے وطن دی دھرتی　　بیت الامن دی دھرتی
شرم و حیا دا مرکز　　شعر و سخن دی دھرتی

کتنا حسین بھوئیں ہیں کوئی نہ جواب تیڈا
خود پاک سرزمین دا بڑیا خطاب تیڈا
خالق نے جوڑیا جک تے وکھرا شباب تیڈا
کل ان کریں توں پیدا کئی نہ حساب تیڈا
روہی پہاڑ چشمے خالص ہے آب تیڈا
ستلج، بیاس، راوی، جہلم چناب تیڈا
سندھ صادقاں دا پانی کوثر شراب تیڈا
سرحد تے سندھ کوئٹہ سارا پنجاب تیڈا
ہر شہری تیڈا شاہ ہے ہر جٹ نواب تیڈا
قدسی صفت کریندن ادبوں آداب تیڈا

ہیدڑے وطن دی دھرتی بیت الامن دی دھرتی
شرم وحیا دا مرکز شعر و سخن دی دھرتی

اے پاک سرزمین توں ہر ہک زمیں توں ودھ ہیں
بے حد حسین جگدے کل ہم حسین توں ودھ ہیں
امریکہ، روس، لندن، پیرس تے چین توں ودھ ہیں
شمس و قمر توں ودھ ہیں زہرہ جبیں توں ودھ ہیں

سنا عر دے شعر کولھوں زاہد ذہیں توں وَدھ ہیں
لیڈر دے عزم کولھوں ممبر نشیں توں وَدھ ہئیں
ایجھاں مٹھاس رکھدیں جو انگبیں توں وَدھ ہیں
رِت ناز نوں ہنڈانویں ہر نازنیں توں وَدھ ہئیں
کہیں دی مجال کیا ہے نوُں ہر کہیں توں وَدھ ہیں
میڈی نگاہ دے اندر خلدِ بریں توُں وَدھ ہئیں

میڈے وطن دی دھرتی ــــ بیت الامن دی دھرتی
شرم و حیا دا مرکز ــــ شعر و سخن دی دھرتی

سرسبز تیڈیاں جھوکاں آباد تیڈیاں جاہیں
بیلہ تے بیٹ ڈِہاریں ٹھر ٹھر وِیندیاں نگاہیں
کیا رنگ رسئی کھڑیاں ہِن رنگ بارسادیاں کاہیں
منجھیں تے جھوٹے جھوٹیاں پھُنڈ پھُنڈ تے ماندے ناہیں
وِچ سانھ الویں دے جیویں جیل دا اشاہیں
رَج گیت دیاں گانوں گاے نے گابیاں گاہیں
ہٹر کن پہ گھوڑے تازی ہنگن پہ خر کھتاہیں
دریام مال دلوچ خوش باش سنج صباحیں

عنبر عطر توں ودھ ہِن تیڈے ہَناہ دیاں پا ہیں
جانباز دی دعا ہئی بِھیوی نہ کجھ کڈا ہیں

میڈے وطن دی دھرتی
بیت الامن دِی دھرتی
شرم و حیا دا مرکز
شعر و سخن دی دھرتی

قطعہ

او بُزدِل ہے او مرد نہیں
میڈے پاک وطن دا فرد نہیں
جانباز او وڈا ظالم ہے
جینکوں مُلک و مِلّت دا درد نہیں

شاعر تے وطن

میں شاعر ہاں رنج و محن نہ ویچیساں
بے دردو ہیں اپنڑا وطن نہ ویچیساں

تیں سُنڑیا فسانہ نہ غم ناک میڈا — تھیا شاں رُتبہ مٹی خاک میڈا
ڈکھیں نال بنڑیا وطن پاک میڈا — گو ظالم نے کیتے جگر چاک میڈا
نہ محتاج کہیں دا ہے ادراک میڈا — گو بے کس غریب آں سخن نہ ویچیساں

بے دردو ہیں اپنڑا وطن نہ ویچیساں

میکوں یاد اُجتیں ڈِتیاں موت لولیاں — شرم تے حیا دیاں ملیاں جیٹ تے بولیاں
وطن کیتے کھادیاں میڈی قوم گولیاں — ہزاراں اُجڑ گئن کئی مائوں دیاں جھولیاں
میڈی رت دیاں کھیڈ باہا بدمعاش ہولیاں — ہیں ظالم دے ہتھیں چمن نہ ویچیساں

بے دردو ہیں اپنڑا وطن نہ ویچیساں

ستم گر دے سارے ستم سُول سہساں — ناحق بے گناہ تونڑیں ماراں سیا کھاساں
وطن کولھوں غافل نہ ہک پل ہیں رہساں — تونڑیں میڈیاں غربت ڈیلیے تروڑناساں
میں ُبکھ ننگ دے صدمے و ستم بدی سہساں — تے قبریں کوں پٹ تے کفن نہ ویچیساں

بے دردو ہیں اپنڑا وطن نہ ویچیساں

تیڈے ظلم کولھوں نہ ظالم ہیں ڈرساں　　تونڑیں کُردی تاری وداکُرتے نرساں
وطن کیتے حاضر جو جھوڑی ہیں پھرساں　　نہیں دھن جو پلے اے سر صدقے کرساں
وطن کیتے جیساں وطن کیتے مرساں　　ہیں مسلم ہاں بیت الامن نہ وچیساں

بے دردو ہیں اپٹا وطن نہ وچیساں

تساں ساڑو میکوں ہیں سُر سڑ نبھیساں　　نہ روساں نہ پٹساں نہ دھاڑاں کڈھیساں
ہیں لبنے کیتے صلوں کجھ نہ اکھیساں　　وطن کیتے جیوویں جندڑی چاڈلیساں
ارادہ پکا ہم وطن کوں وسیساں　　ہاں کنڑ باز غیرت دافن نہ وچیساں

بے دردو ہیں اپٹا وطن نہ وچیساں

وطن دل ہے ذرہ میکوں حدتوں پیارا　　جے پیسہ کجھیدہ ذرہ ہیڈی اکھ دا تارا
سکونت پذیراں جتھاں ہیں بے چارا　　تونڑیں جھونپڑی ہے نہ ماڑی نہ منارا
خدا دی قسم اے میڈا وطنی بارا　　ہیں ہیرس دے بدلے صحن نہ وچیساں

بے دردو ہیں اپٹا وطن نہ وچیساں

میڈے مٹ بیلے میڈیاں متھیں کٹیاں　　وڈیاں سدھیاں سادیاں میڈیاں بھینڑیں جٹیاں
شرم تے حیا دیاں پڑھیا ہینے پٹیاں　　وڈے ویلھے خوش تھی ولوڑن اے مٹیاں
تے مرد ہیں وانگوں ودیاں کم اُتے ڈٹیاں　　ایھو جہیں جفاکش سجن نہ وچیساں

بے دردو ہیں اپٹا وطن نہ وچیساں

بنڑایا تاں میکوں خدا بادشاہ ء نہ تخت ہ نہ تاج نہ زر نہ سپاہ ء
ہیں شاعر ہاں میڈی فلک تے نگاہ ء غریبی بنڑایم جا گم گشتہ راہ ء
خدایا ک جا نباز میڈا گواہ ء ہیں لالچ دے بدلے چلین نہ وچیساں
بے دردو ہیں اپنا وطن نہ وچیساں
ہیں شاعر ہاں رنج و محن نہ وچیساں

بند

لکھ شیریں شعر سُنڑا شاعر تیڈے شعر سخن دی خیر ہووے
ایھو تا ڈانڑ آباد رہی ہاں ٹھار صحن دی خیر ہووے
نت باغ بغنچہ قائم ہووی تیڈے برگ چمن دی خیر ہووے
نوں منگ دعا جانباز سدا میڈے پاک وطن دی خیر ہووے

جوانی دے جوہر

محبت دی مئے والا میخوار بݨ توں   دلیں موہݨڑاں دلبر تے دلدار بݨ توں
وطن دا سپاہی وفادار بݨ توں   عدو کاں حق سچ دی تلوار بݨ توں
تے دین محمدؐ دا جُبدار بݨ توں   وطن پاک اپڑیں دا شاہکار بݨ توں
جو سر ڈیوے جنت دا حقدار بݨ توں   نے بے کس دا حامی مددگار بݨ توں
یتیمیں تے رنڈڑیں دا غمخوار بݨ توں   غریبیں دی دُنیا وسا نوجواناں
جوانی دے جوہر ڈکھا نوجواناں

میڈے دل دی ٹھنڈک میڈا نور جیویں   او نازیں دا بھریا تے نر حور جیویں
جے تیکوں بھلائی ہے منظور جیویں   حسد بغض کینے کوں کر دُور جیویں
تے غصّے کوں کھڈ کھٹ کھے ہُݨ پور جیویں   پی جام شجاعت دا بھرپُور جیویں
نے نشے خودی وچ تھی مخمور جیویں   تیڈا ناں تھیوے جگ تے مشہور جیویں
تیکوں ڈیکھ آکھن ملک حور جیویں   توں جندڑی پیا جیویں سدا نوجواناں
جوانی دے جوہر ڈکھا نوجواناں

غدر سن ۱۹۴۷ء سنتالی دا کر ویکھایا دے — تیں ظالم دے ترکش نُوں سبے تیر کھادے
ہزاراں کُٹھے ہن مِٹھے لال آیا دے — تے عزّت دے گھاٹے چتونی زیادے
ڈکھیں نال تھیوں اساں مسلم آزادے — اجن تئیں عدو دے ہینی بُرے ارادے
جیکر تُوں وی جاگیں تاں پچھے سوادے — ڈِکھا ظالماں کوں توں ہتھ کئی قضادے
مُہاجر بھرانواں دے بدلے گھناڈے — توں ظالم دی ہستی مٹا نوجواناں

جوانی دے جوہر ڈِکھا نوجواناں

توں اُجڑیاں کوں جگ وچ وسانویں ہا سوہنڑاں — تے رل نال سب دے نبھانویں ہا سوہنڑاں
توں دشمن کوں ہاراں بلانویں ہا سوہنڑاں — سبھے شر عدو دے مکانویں ہا سوہنڑاں
توں کشمیر گھن تے ڈِکھانویں ہا سوہنڑاں — فتح والے سہرے سہانویں ہا سوہنڑاں
توں جانباز دلدیاں بچانویں ہا سوہنڑاں — سُتی قوم اپنی جگانویں ہا سوہنڑاں
تے غفلت دیاں نندراں ونجانویں ہا سوہنڑاں — اُٹھی جاگ جگ کوں جگانویں ہا سوہنڑاں

جوانی دے جوہر ڈکھا نوجواناں

جاگ

رب دا ناں من ہݨ ناں جاگ
غفلت چھوڑ تے تھی سُجاگ

ملک ملت دی اکھ دا تارا　　سُݨ توں نینگر گبھرو بارا
جاگݨ والا رب کوں پیارا　　سُتّے دا ہِے سُتا بھاگ

پر جگ جیویں عمراں ساری　　رچ ہنڈا لویں جندڑی پیاری
مُلک دی کرتوں آپ کئی کاری　　بے ڈے ہتھ کیوں ڈیندی واگ

گالھ کریندا ں یار کرُ اڑی　　آپ کوں وبندیں آپ اُجاڑی
دشمن کھڑی سر کوں تاڑی　　توں پیا گمدیں فلمی راگ

بیت پرم دے پیلے پی توں　　مُلک توں صدقے گھولے تھی توں
آپڑیں کیتے محض نہ جی توں　　قوم دا بݨ توں بھاگ سُہاگ

دینی جھیڑے جھگڑے سٹ گھت　　آکڑ کیڑ دیاں ٹنگلیاں کٹ گھت
غیر دیاں منڈھوں پاڑاں پٹ گھت　　پچھے چھکیا گجل مُساگ

تیکوں شوقِ راگ ترنگ دا　　با ہیں شیدا گورے رنگ دا
دشمن گولے موقع جنگ دا　　تیڈی آپس دِ بوچ لاگ

جے تیں کا کاہک نہ تھیسیں — وانگ غلاماں جیوݨ جیسیں
دشمن کولھوں ماراں پیسیں — کافر سمجھیں کالا ناگ

عیش عشرت دے گانوݨ چھوڑو — فسق فجور دی بیڑی لوڑو
مُلک دی گنڈھ مُلک کوں جوڑو — مُلک دی چارو آپ مہاگ

سُݨ توں میڈا نازا ربیلا — بوکدا کھڑی دشمن چھیلا
آگئی ڈاڈھا نازک ویلھا — چارے پاسوں بلدی آگ

مَن گھِن میڈی گالھ توں کاکا — تھی مظلوم دے نال توں کاکا
ڈکھ غریب دے ٹال توں کاکا — کیتئیں کھاسی رُکھے ساگ

وڈیں والی چال ڈکھائیں ہا — درد ونداں دے درد ونڈیں ہا
قوم دا بیڑا کندھی لائیں ہا — نیں غماندی کھل تے جھاگ

مَن ناں مَن توں تیڈی مرضی — ہیں تاں پیش کیتی اے عرضی
ہُݨ جانباز مِٹا خودغرضی
کھیر نہ موسیا نند کُراگ

ارداس

اے پاک وطن دی پاک زمین تیڈا قائم شان وقار ہووے
تیڈا حامی پاک رسُول ہووے تے ناصر آل اطہار ہووے
میڈی ہئی دعا اے پاک وطن تیڈی حافظ رب دی ذات ہووے
تیڈے یوم مقدس یوم ہُوون ہر رات تیڈی شب رات ہووے
تیڈی بھوئیں دے چپے چپے تے نت رحمت دی برسات ہووے
تیڈے کھیت سدا سر سبز ہُوون تیڈا پانی آب حیات ہووے
تیڈے رنگ برنگے گلشن تے نت وسدی مینگھ ملہار ہووے
تیڈے کنکر روڑ تے سنگریزے سب لین دُرِ نایاب بنڑن
تیڈے ریگستان دے کُل ذرے کئی شمس بنڑن مہتاب بنڑن
تیڈے وسدے کھنڈ تے کھیرن اتے دشمن کان عتاب بنڑن
تیڈے مُلک مِلت دے فرد سبھے تیڈی ہمت طاقت تاب بنڑن
تیڈیاں تیر ہمتیں لوہ دا کوٹ بنڑن ہر مرد تیڈا کوہسار ہووے

رب پاک کرے اے پاک وطن تیکوں لگی کتی نہ سوک ہووے
تیڈے لنگیں پیریں خیر ہووے تیڈا دشمن گل مردوک ہووے
تیڈی قوم دے وچ اے پاک وطن شالا ڈاہڈی سب سلوک ہووے
اے امن امان دا ملک بڑے اتھ دھاڑ ہووے نہ کوک ہووے

اتھ عدل انصاف دا راج ہووے اتھ خالص سچا پیار ہووے
اتھ بے کس دی امداد ہووے اتھ ظالماں دے سر چور ہونوں
تیڈی بزم وفا دے لائق نہیں جیڑھے سرکش تے مغرور ہونوں
اتھ دھاڑ یتیم دی آوے نہ اتھ رنڈڑیں نت مسرور ہونوں
اتھ بے خطرہ مسکین وسن خوش باش سدا مزدور ہونوں
تیڈے محنت کش دہقاناں دا اتھ ہر کئی خدمت گار ہووے

ہر چیز اتھاں خورسند ڈسے اتھ لکھ وی نہ محزون ہووے
ہمدرد تیڈا ہر فرد ڈسے ہر مرد تیڈا مجنون ہووے
اتھ ساری قوم دے کاݨ ہکو اسلام دا لا قانون ہووے
اتھ شر تکرار دی بات نہ ہو اتھ چین قرار سکون ہووے
ایں دین دے سوہݨے گلشن وچ ہر ڈیلے باغ بہار ہووے

میڈے اُچیّں جھکیں ٹبّیں کوں رب پاک میڈا رنگ لاوے چا
تیڈے واسی اللہ رسی کوں دل وسدیں نال وساوے چا
سئیں صدقہ سوہنے سرور دا کل کاوڑ جوش وِنجاوے چا
ایں دھرتی تیڈی دھرتی کوں بس جنّت وانگ بݨاوے چا

اِتھ مدنی پاک دا ورد ہووے اِتھ حق حق دا اذکار ہووے

تیڈے نال ہے جگری اُنس میکوں تیڈے نام دا ہیں شیدائی ہاں
تیڈے ملک دے کونے کونے وِچ مشہور تیڈا سودائی ہاں
تیڈی حب وِچ ہیں جانباز بݨیاں وِدا جند تلی تے چائی ہاں
تیڈے دشمناں کیتے قسم خدا ہیں ساگی قہر خدائی ہاں

میں ٹھوکر نال اُڈا سگداں توں ٹریں سکے دی دیوار ہووے

جیں اقصیٰ مقدّس کوں لا ڈِتّی بھاہ ہے
اوہکوں ملک سعودھا کروں جل فنا ہے

تے ہک مٹھ رہول آپاں مسلم تمامی — نہ تھیوں ول پے برباد مسلم تمامی
بنڑوں ونگ اجداد مسلم تمامی — سُنڑوں حق دی فریاد مسلم تمامی

چلے کینے ونجاوں تے جھگڑیں کوں چھوڑوں
سبھے رل تے باطل دی بیڑی کوں بوڑوں

کرم کر زباں تے خداوند پاکا — بتھی راضی اساں تے خداوند پاکا
فتح ڈِے جہاں تے خداوند پاکا — محمدؐ دے ناں تے خداوند پاکا

ڈِے طاقت علیؑ والی تلوار ساکوں
جو باطل نے ماری ہے للکار ساکوں

میڈا پاک قادر توں قدرت دا ناں من — نبیؐ مصطفےٰ دی نبوّت دا ناں من
علی مرتضےٰؑ دی ولایت دا ناں من — بی بی سینڑ زہرا دی عصمت دا ناں من

فتح بخشیں صدقہ حسینؑ و حسنؑ دا
جو کافر کوں ناز وڈا اہرمن دا

اُٹھو غازیو ہے خدا نال ساڈے — ایویں نت نہ رہسن بُرے حال ساڈے
گو کالے سیاہ کیری اعمال ساڈے — سبھے بخش ڈیسی او لجپال ساڈے

مسجد اقصیٰ

اٹھو جاگو مسلم تے نندراں ونجاؤ
سٹو جھیڑے جھگڑے تے ہک مٹھ بنڑاؤ
یہودیں دے ناں کوں ایں جگتوں مٹاؤ
خدا دے حرم کوں خدا را بچاؤ

اجاں تونڑیں غیرت نی جاگی او کاکے
تونڑیں ڈیندا دشمن کھڑا روز بھاکے

تساں میکوں اصلوں نہ کئی چیز جانڑو
میڈی گالھ دا بئیں ذرہ چھانڑ چھانڑو
تساں کون ہیوے جا خود کوں سنجانڑو
جا خود کوں سنجانڑو جوانی پے مانڑو

تساں ہو مسلماں تساں ہو مواحد
تساں ہو محمدی تساں ہو مجاہد

کیتا رب سئیں ساکوں سبھو کجھ عطا ہے
کیڑھی شے دی کمی ڈتی کجھ بیا ہے
مسلمان ملکاں دے وچ کھیڈ ہے
جتھاں سونا چاندی تے تراماں لوہا ہے

تے پٹرول مبلیل ڈیزل دے دریا
مسلمان ملکیں کوں بخشین خدا

مگر ساڈی کھٹی بیا انگریز کھاندے
کرن صاف سونے کوں امریکہ آندے
تے پٹرول بزنس تے قبضے انہاندے
مسلماں بیٹھن فقط ڈھولے گاندے

نہ اسلحہ بݨاوݨ دا کئی کارخانہ
نہ ایکا نہ سبّ رہے دشمن زمانہ

ڈساؤ اساں تے کہیں مار پے گئی جو زابر مسلماں تے کفار پے گئی
محمدیں دی ہک ہئے تے تلوار پے گئی تہوں ساڈی قسمت دے وچ ہار پے گئی

نزاکت دے پتلے نزاکت ونجاؤ
خدا بچ بتھی گئے خدا کوں مناؤ

نہ ونڈکیں دالی کئی ادا ہے اساں وچ نہ الفت محبّت وفا ہے اساں وچ
نہ شرم و شرافت حیا ہے اساں وچ نہ ہک تل دا خوف خدا ہے اساں وچ

اساں بݨ تے باغی شراباں پے پیندوں
تے راگی دے گاوݨ تے خوش بیٹھے تھیندوں

ڈسو کتنیں رہسوں او مخمور کلکے کروں رل تے غفلت کوں ہݨ دور کلکے
بہوں دین نبوی ہے رنجور کالکے کروں پاک خالق کوں مسرور کالکے

ولا یارو ہکواری جرّت ڈکھاؤں
تے بھاڑی عدو دی چا بوتھی بھنواؤں

سبھے رل تے اجکل چا جھگڑے ونجاؤں کدورت دی ماڑی کوں مُنڈھوں ڈہاوں
تے بیت المقدس دی حرمت بچاؤں تے ظالم دے بچے کوں طاقت ڈکھاؤں

جے جانباز جندڑی چا وار لیو حرم توں
ولا ملک ملّت دا ہوسیں بھرم توں

دُعا

یا ربّ میڈے وطن وِچ ہر دم بہار ہووے
فضل و کرم تیڈے دی ہر سو ملہار ہووے

صدقہ نبیؐ سخی دا نیھوس نہ کُجھ کُڈا ہیں
سر سبز ملک میڈا لیل و نہار ہووے

میڈے وطن کوں مولا عظمت اجھیں عطا کر
چرچہ تے غوغا ایندا اُر دار پار ہووے

علم و عمل دا ساکوں بخشو چا ذوق شوقِ
عشقِ رسول ساڈے من دا سنگار ہووے

حق دی کروں حمایت باطل دی تروڑوں گردن
نیکی دے نال ساڈی ہر دم گذار ہووے

بے داغ جند ہنڑ دان میڈے وطن دے گھبرو
ہر دے حیا دے اندر ہر پردہ دار ہووے

دھرتی میڈے وطن دی سونا تے چاندی اُگلے
ہر ہک شے ہیں توں ایندا اعلیٰ معیار ہووے

خوش حال کر ڈے ایجھیں سارے کسان میڈے
گھر گھر وچ پالے لگی لکھ من دی بار ہووے

پُر باش تھی ویسن اے میڈے وطن دے دریا
ہر ہک پہاڑ اُتے رِم جھم ٹھنگار ہووے

جانباز میڈی روہی خلد برین نظرے
سارے جہاں توں ایندا اوکھرا نکھار ہووے

وادیٔ کشمیر

اے وادیٔ کشمیر اے وادیٔ کشمیر
پانی تیڈا کوثر مٹی تیڈی اکسیر

اللہ دا سپاہی تے مسلمان ہے حاضر
جنت دا طلبگار تے نگہبان ہے حاضر
دھن مال ہے کیا چیز شرم شان ہے حاضر
مظلوم دے کیتے میڈی جندجان ہے حاضر
سر ڈے تے بدل ڈیساں ہیں وگڑی تیڈی تقدیر
اے وادیٔ کشمیر اے وادیٔ کشمیر

ہر حال ہیں مظلوم دی امداد کر لیساں
اجڑے ہوئے گلشن تیڈے آباد کر لیساں
مغموم مسلمانیں دے دل شاد کر لیساں
دشمن کنوں ہک ڈینہہ تیکوں آزاد کر لیساں
چن چن تے مر لیساں ہیں سبھے کافر بے پیر
اے وادیٔ کشمیر اے وادیٔ کشمیر

وڈیں وانگ ڈیکھ میکوں وڈے وار کریندا
دشمن دی سپاہ فوج کوں تہبار کریندا
کافر دے قلعے کوٹ کوں مسمار کریندا
مشرق توں ڈیں ولیاں ہا یلغار کریندا
خود داد ڈیسی آتے میکوں صاحب شمشیر
اے وادیٔ کشمیر اے وادیٔ کشمیر

ہیں دلاور ہیں بہادر ہیں جنگاور ہیں جری ہاں — ادنیٰ جہاں بندۂ خداوندِ جلی ہاں
اسلام میڈا دین ہیں حبدارِ نبیؐ ہاں — کافر دے کیتے تیغ ہیں مولا علیؑ ہاں

کثرت دا نہیں خوف ہیں ہاں خادمِ شبیرؑ
اے وادیٔ کشمیر اے وادیٔ کشمیر

میڈی جنگ ظفریاب دے صحراہنی شاہد — جبلیں کوں کیتا ریزہ ہیں دریاہنی شاہد
خیبر تے خندق اُحد دے آعداہنی شاہد — ہیں مردِ مسلمان ہاں شرفا ہنی شاہد

خیبر تے خندق اُحد دے آعداہنی شاہد
اے وادیٔ کشمیر اے، وادیٔ کشمیر

تیڈی جند عذا ہیں توں کڈھیساں میڈا وعدہ — آعدادیاں واچھاں ہیں چرلیساں میڈا وعدہ
کُل ہم تیڈے دشمن ہیں سرلیساں میڈا وعدہ — غازیں دی جرّت ہیں ڈکھیساں میڈا وعدہ

راون دی بکّی فوج گھتیساں ہیں ہکوچیر
اے وادیٔ کشمیر اے، وادیٔ کشمیر

توں جنت ہیں اے کشمیر توں وادی بے نظیر ہیں — دھرتی دے اُتے خاص توں ہک تحفہ ہیر ہیں
اسلام ایوں آہدے توں مسلم دی جگیر ہیں — افسوس جو دشمن دے ہتھیں اج توں اسیر ہیں

خالق دی قسم جھبد اکھڑے من ہیڈے اُبھو تیر
اے وادیٔ کشمیر اے، وادیٔ کشمیر

ظالم دیاں پاڑاں نے جڑھاں پٹے ہین ہساں | دشمن دی سپاہ فوج کوں کرچٹے تے ہین ہساں
اللہ دی قسم نیڈے عد وکٹ ڈٹے ہین ہساں | جانباز ہاں کشمیر تسکوں کھٹ تے ہین ہساں

ہیں ہاں فاتح ہیں ہاں غازی ہیں مجاہد ہیں جہانگیر
اے وادیٔ کشمیر، اے وادیٔ کشمیر

قطعہ

نمازیں وِچ اِیھا فریاد کر
خداوندا میڈی اِمداد کر
محمد مصطفٰے دی شان دا صدقہ
وطن کشمیر کوں آزاد کر

میڈے نینگر

کریندا ہے شاعر دعا نوجواناں
محافظ ہووی نت خدا نوجواناں

سڈیں پاک رب کوں توں مشکل دے ویلھے
خدا سئیں ہے مشکل کشا نوجواناں

اڈیں ہتھ نہ اصلوں توں غیراں دے اگوں
منگیں رب توں ول ول سدا نوجواناں

مٹھے مکی مدنی دا جیندا رہن تے
شریعت دیاں جوتاں جگا نوجواناں

نبی پاک سوہنا کریسی شفاعت
تیڈی خاص روز جزا نوجواناں

حسد بغض کینے کوں بھاہیں توں لا ڈے
محبت دے شربت پلا نوجواناں

ایہو درس ڈے گئے سوہنا کملی والا
ایہکوں نال دل دے پکا نوجواناں

جے چاہندیں بھلائی توں عقبیٰ دے اندر
کریں نال ہر دے بھلا نوجواناں

مگر حق دی فرض حمایت ہمیشہ
تے ناحق نہ کہیں کو ستا نوجواناں

وطن پاک اپنے دی ہر ملک کولھوں
توں عزت تے عظمت ودھا نوجواناں

جو دین نبی دا ایتھاں ہووے چرچا
توں قرآن پڑھ پڑھ سنڑا نوجواناں

وطن والی دھرتی دا ہر ہک علاقہ
عدن وانگ بالکل بنڑا نوجواناں

ڈیون داد قدسی تیکوں رل تے سارے
وطن پاک ایجھاں سجا نوجواناں

توں جانباز بنڑ تے وطن دا سپاہی
جوانی دے جوہر ڈکھا نوجواناں

عید

خالق نے بنڑایا ہے میکوں بار عجوبہ　　ہُبتہ میڈا جوڑیا ہے جو غفار عجوبہ
دل مُلک دا بخشیا ہے میکوں ہیار عجوبہ　　ملت دا ڈِتس عشق تے آزار عجوبہ

ہیں دردیں بھریا درد دی ہاں نت نیر وہانواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید منانواں

اللہ دی قسم کہینکوں ڈُکھا ڈیکھ نی سہندا　　جٹ کُوں ہیں ٹکر کھاندا اُڈکھا ڈیکھ نی سہندا
بیوہ تے یتیمیں کُوں بکھا ڈیکھ نی سہندا　　مزدور جفاکش کوں جُکھا ڈیکھ نی سہندا

جُکھ جُکھ تے وداجگ تے میں جند جاں جلانواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیوں عید منانواں

توں آ ہدیں منا عید میکوں عید نی بھمدی　　دُنیا ہِی کھاوے عید میکوں عید ہے کھمدی
جاں یاد میکوں باندھے کشمیر دی امدی　　دل پھٹ ونجے جگر ڈلدے جو سُنڑ گال ستم دی

جے آکھیں میکوں ڈھول تاں کجھ حال سُنڑانواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید منانواں

ظالم دا ظلم ڈیکھ تے دل تھیندا ہے صد چاک　　کُل مرد مسلمان جتھاں رہندا ہے غمناک
مسلم دا لہو بن گئے جو اج ڈینڈے دی خوراک　　برباد کرن مومن کُوں رل کافر ناپاک

کئی لال کُھائی وِدیاں اُجڑیاں ہو بیاں ماواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

جن سنگھی ظلم والے جتھاں گھمدے پئے راگن   مسلمان غریباں دے پتے سر دے جو بھاگن
گھر واتے بنڑیں دے جیرڑھے ماس وی کھاگن   اُجڑ بیٹھے کنوارئیں دے جتھاں غنڈے سُہاگن
عزت نہ بچا سگی جیں لدھیاں رات دیاں لانواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

فرض دی صدا اندی اے تیکوں کشمیر دے غم ان   ہیں ڈو وی ذرہ ڈیکھ میڈے نانہیں نسے دم ان
کشمیر وانگوں ہیں تے وی تھیندے پئے ستم ان   اوہے گولے اوہے توپاں اوہے ٹینک تے بم ان
تو ڈیکھ میکوں ہیر وی ڈکھیں نال نبھانواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

بے چین تے مغموم ہاں کشمیر وانگوں ہیں   راحت کنوں محروم ہاں کشمیر وانگوں ہیں
محبوس تے محکوم ہاں کشمیر وانگوں ہیں   مظلوم توں مظلوم ہاں کشمیر وانگوں ہیں
انگریز دے چک وچ آں میں جند کیویں چھڑانواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

دل بولیا فلسطین جو کڈھ کو کاں تے دھاڑاں   بے شک کیتا کشمیر تے ودھ ظلم کراڑاں
منشا ہے فرنگی دا ہیں فرض کوں اُجاڑاں۔   بھل آھدے یہودی ہیں فلسطین کوں ساڑاں

کھس حرم گھدا بازیں توں اسرئیل دے کانواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

اج بیتِ مقدس تے ہے بدکار دا قبضہ بدمعاش جفا کیش جفاکار دا قبضہ
مردودِ ازل موذی تے مُردار دا قبضہ مسجد اُتے تھی گیا میخوار دا قبضہ
دل آھدے یہودی دا ایں کعبے کوں ڈھاواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

دیوار عزا کیتی جا بدمعاشاں شہیدے وچ پاک حرم رُل گیا قرآن مجیدے
مَے پی تے کرن ناچ ننگے ننگ پلیدے توں میکوں ڈسا بار کراں کیویں میں عیدے
دل آھدے میں خود رُوواں تے خلقت کوں رُوواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

اُردن والے صدمات ڈسا کیویں بُھلاواں ول شام دے حالات ڈسا کیویں بُھلاواں
مصر دی ڈکھی رات ڈسا کیویں بُھلاواں حملے کیتے بدذات ڈسا کیویں بُھلاواں
ڈکھ ڈاڈھے ڈِٹھے ڈکھ میڈے عربی بھراواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

کشمیر تے قبرص کوں آزادی میں ڈیوسیاں ول بیتِ مقدس توں یہودیں کوں کڈھیسیاں
اسلام دے دشمن میں سبھے چیر گھتیسیاں جانباز میں خوش تھی تے پچھے عید منیساں

ہُن فرض ہے میڈا ایں سُتی قوم جگاواں
میڈا محبوب ڈسا میکوں کیویں عید مناواں

جیویں

ہݨ تاں غفلت چھوڑ ڈے . جیویں — ڈین کوں پُختہ جوڑ دے جیویں
خلق اخلاق دا بݨ تے پُتلہ — کوہ نفاق دا تروڑ ڈے جیویں
مردِ مجاہد تھی تے بارا — کُفر دی بیڑی بوڑ ڈے جیویں
حق ہمسائے دی پارت پالیں — پِتیاں چار ڈھیں توڑ ڈے جیویں
بے کس دے نت ڈاروں ݙھیویں — درجے بہیں ڈوڑ ڈے جیویں
خرچ فضول دے کیتے ہر جا — ہتھ کوں آپ سنگوڑ ڈے جیویں
راحت چین سکون دیاں اَج کل — واگاں وطنیں موڑ ڈے جیویں
جنت وانگ بݨا گھِن دھرتی — خوشیاں ہولوں کھوڑ ڈے جیویں
دشمن دین مبیں دے ہݨ تاں — بوتے بھن بھروڑ ڈے جیویں
کوڑ بنتوڑ کوں بھاہیں لاتے — سچ دا کھیر ولوڑ ڈے جیویں
وڈھی ولے ظالم دہ کوں — سانگ جگر وچ پوڑ ڈے جیویں
بݨ جانباز وطن دا خادم — ہوسیں لکھ کروڑ ڈے جیویں

ہݨ تاں غفلت چھوڑ دے جیویں
دین کوں پُختہ جوڑ دے جیویں

جَٹّا

عمراں دراز ہووی دل دا امیر جٹّا — دھرتی دا مان جیویں دھرتی دی دھیر جٹّا
روزِ ازل توں ملیو دھرتی دی جٹّا شاہی — قادر کریم ڈِتوی صحت دی بادشاہی
رج رج جیاتی مانڑیں مینہہ ٹھار من دا ماہی — کجھ نہ کڈاہیں تھیوی ڈِتے وہندیں واہی
ہڈ بھن تے توں کمانویں ڈیسیا اجر الٰہی — مونڈھے تے ہی چانے ہتھیں تے تھیندیں واہی
ملاں توں ودھ کے جاگیں تاریں دی ہے گواہی — کم کار پورا کرتے پچھے کڈھیندیں ساہی
دھرتی دا توں ہیں جا کم تیڈے ڈاندیں سپاہی — کھاون کمائی تیڈی شاہ و فقیر جٹّا

عمراں دراز ہووی دل دا امیر جٹّا

خالق نے ڈتا تیکوں منصب عجیب اعلیٰ — قدسی فلک تے اُبھدن ڈیکھن زمین والا
عزت تیڈی نرالی ہر کم تیڈا نرالا — ڈکھ قوم دے ونڈیندیں بکھ ننگ دا کٹ کشالا
لیراں کتیراں کپڑے تن تے نہ ہی دوشالا — سردی غضب دی ہووے توڑیں پیا سیاٹی پالا
باہی ولانویں ول ول ٹرٹا بدھیندیں نالا — ڈھولے توں گاں تے جیویں ویندیں گذار سیالا
منصف مزاج آہدن جنڈڑی پیا جیویں شالا — ساری خدا دی دھرتی تیڈی جاگیر جٹّا

عمراں دراز ہووی دل دا امیر جٹّا
دھرتی دا مان جیویں دھرتی دی دھیر جٹّا

ہر ویلھے توں خدا دا جٹا شکر کریندیں　　جیجھاں جو وقت امدے کھل کھل تے پیا نبھیندیں
گرمی ہووے یا سردی کھاٹاں توں کھر کھٹیندیں　　غیرت کوں نال لا تے کنڑکیں کوں ونج لچیندیں
بھرّیں کوں سر تے چاتے ول بار آبنڑ بہندیں　　ڈاندیں دی جوگ جو تے سک نال گاہ گھیندیں
دل جو ہوا ہے گھلدی توں کھڑ تے جھج مریندیں　　بھول کوں کریندیں اُنج توں دانڑیں کوں انج کریندیں
خود کھمدیں سا کھا بوکھا خلقت کوں رج کھویندیں　　ڈکھ دور سارے کرڑی قادر قدیر جٹاّ

عمراں دراز ہووی دل دا امیر جٹاّ

منجھیں دا گھن تے گلا بیلے کوں ونج سہانویں　　بیلے ڈیہاگ جاگن بیلے کوں رنگ لانویں
بن شیر جھبر جنگل دا شاہ زوریاں ڈکھانویں　　دریا دیاں ڈیکھ لہراں مستی دیوچ توں آنویں
مدہوش تھیندے ڈانڑ ہن ونجھلی جڈاں وجانویں　　کالیاں تے بھوریاں جالیں سُرنال ہیا ولانویں
اُلفت دے راگ گاں تے ہر روح کوں رجھانویں　　نند کھیر تار تاراں گھن جاں ہنا ونے آنویں
مٹیاں ہندھاڑیاں گھیکن مکھڑیں دے ڈن کھوانویں　　گھولاں ہیں تیڈے سر توں سوہنی تے ہیر جٹاّ

عمراں دراز ہووی دل دا امیر جٹاّ

دھرتی داماں جیویں دھرتی دی دھیر جٹاّ

ہر ویلھے سچ الانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
محسن دے گیت گانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
ݙینہ رات کم کمانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
ݙکھ قوم دے ونڈانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
گل سچی دا اہنت نبھانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
بھُلیاں کوں راہ لانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
ٻکھیں کوں رج کھوانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
لسیاں دے مٹ پلانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
ہر نال ونڈ تے کھانوݨ عادت تیݙی ہے جٹا
صاحب سخا ہیں بے شک صاحب ضمیر جٹا

عمر دراز ہووی دل دا امیر جٹا
دھرتی دا ماݨ جیویں دھرتی دی دھیر جٹا

میݙی نگاہ دے اندر توں ہیں وطن دا والی
بھل گیا کراں ہیں بارا ہیں ہاں بلنگ موالی
کیویں توں چھک تے جلدیں چھک ݙاند چا نچالی
دھرتی کوں چیر پاڑیں سڑکاں بݨانویں عالی
جٹا بڑالی تیں ہے گلشن دی وچ نرالی
میوہ نہ کھادا جیس دا باغیں دا رہیوں مالی
بازار تیں سجھایا بھس تیݙا ہے خالی
تیں تے نگاہ کرم دی نہ کریں والی بھالی
کھمدیں حلال بے شک بے شک توں ہیں حلالی
بر دم پیا جیویں شالا قسمت ظہیر جٹا

عمر دراز ہووی دل دا امیر جٹا
دھرتی دا ماݨ جیویں دھرتی دی دھیر جٹا

جوڑاں میں تیڈیاں کھیوں نہ دل نال جٹا واراں — تیکوں نہیں سُنجاتا تیڈے وطن دیاں باراں
ہُن تاں تیڈا غلاماں خادم تے نمک خواراں — توں تاں زہئیں وطن دا قدمیں تیڈیں بہاراں
بھیویں تیڈے ڈکھیں کوں جٹا ڈساوساراں — لے کھوند اٹھی تے کھمدیں کہہ مہ توں جٹا ماراں
گل گیو جیاتی ساری جاچلتے نت اُدھاراں — منجھیں کوں توں چھڑ بندیں نوہی نصیب دھاراں
عزتیں تیڈیں کوں لُٹ تے لوکیں چلایاں کاراں — کیتیں توں رہیں گنگا ڈس ہُݨ اخیر جٹا

عمراں دراز ہووی دل دا امیر جٹا
دھرتی دا ماݨ جیویں دھرتی دی دھیر جٹا

میڈی نظم دا عنواں او جٹ حلال زادا — جانباز رحمدل ہے پُتلہ جو ہے وفادا
جینکوں حیا ہے اکھ وچ جیں نی حرام کھادا — چوری توں جینکوں نفرت نیکی دا ہس ارادا
مندا نہ کڈھے جینکوں دل صاف سدھا سادا — مردیں دے وانگوں جیڑھا پورا پلیندے وعدا
ہر ویلھے جینکوں ہووے خالق دا خوف زیادا — ڈھیری لُٹائے جیڑھا تقویٰ رکھے خدا دا
او جٹ ہے میڈے کیتے عزت کرݨ دے ڈادا — بدمعاش جٹ توں اُمدی میکوں کریہہ جٹا

عمراں دراز ہووی دل دا اُمیر جٹا
دھرتی دا ماݨ جیویں دھرتی دی دھیر جٹا

مجاھد دا نعرہ

مَیں ہاں ڈھال حق دی مَیں تیغ خدا ہاں — میں کافر دے کیتے قہر ہاں بلا ہاں
میں ڈھالیں دے قلبوت ڈھلدا رہیا ہاں — میں نیزیں تفنگیں سنبھلدا رہیا ہاں
میں تیغیں دی دُھپ چھاں تے پلدا رہیا ہاں — میں سانگیں دی چُھنج تے مچلدا رہیا ہاں
میں جانونڑ توں حق دا سپاہی بنڑیا ہاں

ہے لیڈر کوں جائز وطن کیتے مرناں — تے بلبل کوں چھپکدے چمن کیتے مرناں
شریفیں کوں حق ہے چلن کیتے مرناں — میں جیونڑ سمجھداں وطن کیتے مرناں
شہادت دے کیتے میں پیدا تھیا ہاں

میں دشمن دی یک یک توں اصلوں نی ڈردا — میں توپیں دی دھک دھک توں اصلوں نی ڈردا
میں گولیں دی پھک پھک توں اصلوں نی ڈردا — میں ٹینکیں دی ٹھک ٹھک توں اصلوں نی ڈردا
مَیں مرنڑ کوں جیونڑ جو سمجھیں و ادا ہاں

میڈی رعب ہیبت توں جدار کنبدن — میڈی رجز خوانی توں سالار کنبدن
میڈے نعرے سنڑ سنڑ تے اشجار کنبدن — میڈی ضرب کاری توں کوہسار کنبدن
میں بدلہ غضب دا ایں برق قضا ہاں
میں کافر دے کیتے قہر ہاں بلا ہاں

میڈے سر تے ہر دم ہے رحمت خُدا دی   میڈی جنگ جہاد عبادت خُدا دی
ہیں غازی مجاہد ہیں طاقت خُدا دی   میڈا وار سمجھیں قیامت خُدا دی
میڈے کوٹھوں بچ وچ ہیں کر فنا ہاں

میڈے نال لڑ تے نہ گاٹے بھنا نوں   میں شیر خدا ہاں نہ میکوں کھڑانوں
جے ہیں کجھ سیانا تاں جندڑی بچانوں   میڈے نال بندیں دے وانگوں نبھانوں
رحم کر تے تیکوں ڈسینڈا کھڑا ہاں

میکوں دھرتی من گئی تے اسمان من گئے   میڈی شاہ سواری کوں شاہاں من گئے
میڈے حملے فرعون ھاماں من گئے   میکوں بڑے بڑے پتھراں دے بھگوان من گئے
توں تاریخ نوں پُچھ میں ہاں تے کیا ہاں
ہیں کافر کیتے قہر ہاں بلا ہاں

جیکر تیکوں اپنی ایں کثرت تے ناز ے   میکوں پاک واحد دی وحدت تے ناز ے
نبیؐ مصطفےٰ دی نبوت تے ناز ے   علیؑ مرتضےٰ دی ولایت تے ناز ے
ہیں جانباز پنجتن دے در دا گدا ہاں
ہیں کافر دے کیتے قہر ہاں بلا ہاں

پاک سپاہی

پاکستان دا پاک سپاہی
مُلک میڈے دا بانکا ماہی
جندڑی جوبن رُج رُج مانڑیں
مُلک ملّت کُوں تیڈا مانڑیں
دشمن دا تیں تروڑ یا مانڑیں
ہر دم ہووے فضل الٰہی

شرم حیا دا پُتلہ توں ہیں
عزم وفا دا پتلہ توں ہیں
فوج خدا دا پُتلہ توں ہیں
من گئی نیکوں ہر ہک شاہی

دشمن تیڈا تیں توں جوڑا
جسدم تھیندے آن تے سوڑا
ایجھیں تھیندی جِس دی بھوڑا
لاشاں سٹ تے تھیندے راہی

مردانیڈے وار عجوبے
من گئے نیکوں راجے صوبے
داد ڈِتی خود خان ایوّبے
ڈِیکھ تے نیڈے حملے جاہی

موسیٰ خاں یا مارشل نورے
مرد مجاہد پورے پورے
بحری فوج ناں جگ مشہورے
دوار کے دی ہے بار تباہی

چھی سوٹینک تے ہک ننواں طیارے — تین ہن نال شجاعت مارے
مسلم تیڈا فخری وارے — جانڑیں ساری خلق الٰہی

کافر کیہتے آفت توں ہئیں — مومن کہتے رحمت توں ہئیں
بے شک لائق زیارت توں ہئیں — توں نو ہی ڈھدا چاڑھی لاہی

ہر مرکز تے توں ہئیں پُٹاں — گولیں نال ہی جاہ جاہ بھُناں
دشمن ڈیکھیں اجھو رُنّاں — مرگئی جیندی فوج تباہی

دب تے وار کریندا جُل توں — جبل پہاڑ چریندا جُل توں
نام علیؑ پکریندا جُل توں — مدد کوں آسی مدنی ماہی

کافر ٹک تے وار کریندے — سُنتے ہیں نے بم سٹیندے
پبلک کوں بیا ڈکھ ہنجیندے — خائن دی ڈیکھو روسیاہی

دُنیا کیہتے ہے گئوں ماتا — اصل دا مندا ہے بے ذاتا
رات دالڑدے چُپ چُپاتا — بزدل بھاڑی دُزد رنگا ہی

اصل نہ ڈِیکھ توں آسے پاسے
دِل وِچ رکھ چا ربّ دی آسے
توں وی کرنس جُڑتے نا سے
دِلّی کڈھیں حُبّل تے سا ہی

توں جانباز ہیں ہمت والا
باطل دا کرپھا لا پھالا
فتح ڈیسی اللہ تعالیٰ
قبضے جیندے مرغ و ماہی

ترانہ

اُٹھی جواں جے جاگ پئیں وطن عدن بݨا ڈِکھا
توں دُشمناں دین کوں پُرانڑے ہتھ ولا ڈِکھا

توں وِل وڈیریں دی چال چل　　توں بݨ کے بے مثال چل
توں فتح مشرقین کر　　توں تابع مغربین کر
توں زیر کر جنوب کوں　　وِل جانبِ شمال چل
توں بݨ کے مردِ حیدری چوگوٹھ کوں جھکا ڈِکھا

توں غازیاں دی یاد ہئیں　　توں شیر ہئیں آزاد ہئیں
توں آپ کوں سُنجاں چن　　توں قوم دا ہئیں ماݨ چن
توں باغیاں کوں چیر گھت　　توں قاتلِ فساد ہئیں
توں ملک کوں فتور توں جو پاک کر صفا ڈِکھا

توں زورِ لازوال ہیں　　توں صاحبِ کمال ہیں
توں سرکشاں تے سخت ہیں　　توں بے کساں دا بخت ہیں
توں کافراں دی موت ہیں　　توں قہرِ ذوالجلال ہیں
توں سن پنجاہٹھ وانگ ول عدو تے بم وسا ڈکھا

توں قوم دا امین ہیں　　توں پاسبانِ دین ہیں
توں مصطفٰے کوں شاد کر　　اُٹھی جواں جہاد کر
توں قبلہ اوّل دے کیتے　　خود صلاح الدّین ہیں
توں قدسیانِ حق کنوں حق دی داد پا ڈکھا

توں رب دا گجھا راز ہیں　　توں ناز ہیں نیاز ہیں
توں وجد ہیں توں کیف ہیں　　توں مرتضٰے دی سیف ہیں
توں غازی مردِ شیر ہیں　　تے بت شکن جانباز ہیں
توں عدو دی فوج دے بُھتاڑ دل بُھنوا ڈکھا
اٹھی جواں جے جاگ پئیں وطن عدن بنا ڈکھا

روٹ

سچ بولݨ دا گھِدم رُوٹے　　　کرڑن سانھ پچیچن بُوٹے
مرض ہے میکوں سچ الہنداں　　　نہ وَت کہیں تے کُوڑ مریندا ل
جو کجھ ڈِہداں صاف لکھینداں　　　شاعر کجھ ہِن اکھیں نُوٹے
زور والے بے زور ڈکھاون　　　ہنیڑیں دیاں نت دھبریں چاون
حق والیاں کوں پئے ڈھکاون　　　اکثر ڈیکھے ہِن بر چے جھوٹے
ہنیڑا جگ وِچ کئی نہ ہووے　　　ہنیڑا جوگ اکھیں توں جوئے
ہنیڑا ہار ہنجوں دے پووے　　　ہنیڑا ہردم دار تے جھوٹے
ڈاڈھا کرے آکھ تے چوری　　　کھڑ نہ ڈیکھے کالی گوری
کہیں دی بار چاوے زوری　　　کہیں کوں مارے ڈِے گل گھوٹے
ہنیڑاں ہردم قہریں والے　　　ہنیڑیں کوں نہ مِلدی چھوٹے
ہنیڑاں جیندی گالھ نہ منّے　　　اوہو ڈِیندا گاٹے بھنّے
باوَت وِیندی چوّی رَنّے　　　باوت تھیندی گولی شُوٹے
ڈُکھاں دیوچ کھلے ہنیڑاں　　　ہَر دے بھرے دِلے ہنیڑاں
پیریں پیلے تے ملے ہنیڑاں　　　ول وی کھمدا ہنیڑا بُوٹے

کاوِڑ ہے جا نباز سیانڑیں ہینڑیں دا ہنت کڈھے پانڑیں
ڈاڈھے اگوں ہے نمانڑیں
جُھک تے کرے روز سلوٹے

روہی

آہن راول ڈیکھ بہار
روہی وُٹھی مینگھ ملہار

گج گج بدلاں کݨ مݨ لائی — کھم کھم کھمݨ جوت جگائی
ذرّے ذرّے تھئی روشنائی — ٹبے ٹبے رنگ خُدائی
بُوٹے بُوٹے خنکی چھائی — خالق مالک جھوک وسائی
لانڑیں پھوگ پوشاک وٹائی — کرڑ کنڈے چا دھوم مچائی
جالیں پاتن موئی کائی — کترݨ کیتے ہار سنگار

آہن راول ڈیکھ بہار
روہی وُٹھی مینگھ ملہار

کھپ تے بُوئی بین وجانوِن — مورے لوڑھے وجد وِچ آنوِن
کنڈی کنڈا جھمر ال لانوِن — کرینہہ کنڈیری جشن منانوِن
چڑیاں چوہکن لالیاں ڈھانوِن — بُلبل خوش تھی گانوݨ گانوِن
مور جھنگار تے پیلاں پانوِن — کُونجاں کُرکن جوڑ قطار
گیرگھوک تے گیت سُنانوِن — اغن پپیہے پینگھ رسانوِن

آہن راول ڈیکھ بہار
روہی ڈُٹھی مینگھ ملہار

مست ہوا دے مٹھے جھولے — پُھنڈ پُھنڈ ماندا جی نہ چولے
شعر سُناٹون شاہ مُمولے — گجھر ونبیگر تھئے سمولے
رلمل آہدے عشق دے ڈھولے — نبیگریں ٹُرن جوڑتے ٹولے
سوسو کرن نازالو لے — کِھل کِھل بولن دلکش بولے
من موہیندے تِلک تلولے — ماری وِیندی کجل دی دھار

آہن راول ڈِیکھ بہار
روہی ڈُٹھی مینگھ ملہار

آہن جیویں آہن راول — سُکھڑیں رنج بُجھاہن راول
روہی پھیرا پاہن راول — کاوڑ جوش ونجاہن راول
بے کس نال نبھاہن راول — شربت دید پلاہن راول
مُنہ مہتاب ڈکھاہن راول — انگن جویل سُہاہن راول
گل جانباز کوں لاہن راول — کرچا پورے قول اقرار

آہن راول ڈیکھ بہار
روہی ڈُٹھی مینگھ ملہار

بول

حق سچ ہر دم بول وو یار — ربّ سائیں رہندی کول وو یار
سوچ سمجھ تے قدم اُٹھانویں — رستہ ہیئی پُر ہول وو یار
دین اسلام دا بنڑ کر پیرو — خوش کر مدنی ڈھول وو یار
پیت پیار دی جوت جگانویں — اندھا ہئی ماحول وو یار
نزکڑی نیت دی ہتھ وچ پاتے — گھٹ نہ اصلوں تول وو یار
ہر یک بُرے کم دے اُتے — پڑھدا رہ لاحول وو یار
خاطر دُنیا کوڑی جیویں — ضائع نہ عمراں رول وو یار
اپنے من وچ جھاتی پانویں — بے دے عیب نہ پھول وو یار
کر تلاوت پاک قرآن دی — رحمت دے بھر جھول وو یار
درجہ پا شہادت والا — دیں توں جندڑی گھول وو یار
سائل بنڑ جانباز خدا دا — ہوسیا پُر کچکول وو یار

حق سچ ہر دم بول وو یار
ربّ سائیں رہندی کول وو یار

جندڑی

جندڑی تیکوں کتھ دا ناز اے اجھو کیتو رُوح پرواز اے

مُفتی پھنڈ نہ شاہ مومولی کم ہئی ڈھیر تے عمراں تھولی
کجھ تاں سوچ توں گالھی بھولی بار ہے بارا سفر دراز اے

کوڑے ورنج وپار کریندیں فانی شئے کوں پیار کریندیں
مُفتے ہار سنگار کریندیں مِٹی تھیسن کجلے غاز اے

پینڈا سخت تے مشکل راہ ہئی مانگواں تن تلے مانگواں ساہ ہئی
مالک ڈاڈھا بے پرواہ ہئی سوچ تے کریں فخر غماز اے

محل تے ماڑیاں سٹ تے ویسیں گلّھی جھوک آباد کریسیں
ساری عمر ایہا ہنڈیسیں کالی کوٹھی بن درواز اے

نہ کر روپ دے ماݨ توں جندڑی
آپ کوں آپ سُنجاݨ توں جندڑی
جند بگانی جاݨ توں جندڑی
پھبنگ غلیظ تیڈا آغازے

خُون خراب دا پُتلہ بڑیو
عُقبیٰ کیتے کجھ نہ گھنڑیو
مرݨ کیتے آماں جنڑیو
رہ گیوں سُنڑدی باطل سازے

کجھ تاں سوچ توں گاٹے بھئیّ
ڈُکھے وقت کر بسن کئیّ
کئی نبی تیڈا وارث وئیّ
سبھے تیڈے محرم رازے

مطلب دے سب یار توں جانڑیں
اُنٹی ہر ہک تار توں جانڑیں
دُنیا کوں مُردار توں جانڑیں
انگ انگ تیڈا دو کھے بازے

پندھ غضب دا کیویں کرسیں
عملیں باجھوں رُلدی مرسیں
قدم قدم تے چھرکیاں بھرسیں
جنگل مُوئیں دے کھیں جنازے

بس جانباز جے گیوں مارے
جیکر جاہندیں ونجاں پارے
گل چالیسیا میم دا یارے
فوراً نیت چا عشق نمازے

یار نہ آیُم

سِک ڈے بوٹے آس ڈے غنچے حُب دا باغ رہایُم یار نہ آیُم
انگن بوہاریُم صحن سنواریُم مُشک عطر چھنڑکایُم یار نہ آیُم

طول ڈُلائی سیجھ سُکھاں دی ہنجھیں نال وِچھایُم یار نہ آیُم
سُرخی لاتُم کجلے پاتُم ہار سِنگار بنڑایُم یار نہ آیُم
کنگن باکٹھالے لوڑے سکدیں ویس وٹایُم یار نہ آیُم
خق ہمسائیاں سینگیاں سیّاں سارے سیجھنڑ سڈایُم یار نہ آیُم

سِک جگر دے سُول اندر دے کہیں نہ درد ونڈایم یار نہ آیُم
ملّاں بھوپے جوسی جوتش پوتھی پتر پھُلایُم یار نہ آیُم

پُھل تعویذ تے چیلے ٹُونڑیں چرکھے چرخ بھنوایم یار نہ آیُم
ہیل پوچیم دوارے ہُنیم کعبے سیس نِوایُم یار نہ آیُم

کانگ اُڈاریُم کانگاں لکھیُم قاصد در بھیجایُم یار نہ آیُم
تانگھ تنگھیندیں راہ بھلیندیں چکھدیں غمْ نبھایُم یار نہ آیُم

ارداساں

۴۷

ڈیݨ دلانواں، نیر وہانواں برہوں مار مکایُم یار نہ آیُم

بانڑ مریندیں قسم خُدا دی لیل نہار رنگھایُم یار نہ آیُم

ہو ہو حشری شہر ملامت بھنڈ کی سر تے چایم یار نہ آیُم

لٹاں کھُلیاں خاکاں رلیاں انگ بھبھوت رمایُم یار نہ آیُم

امن دباں جا ہیں چھوڑ کراہیں جنگلیں جھوکاں لایم یار نہ آیُم

لایاں کنڈیاں جالیں بوٹے محرم راز بنڑایُم یار نہ آیُم

خار گواہ ہن دشت جبل دے باری بار اُٹھایم یار نہ آیُم

کہیں ماری سُول ستواری کونج ونگے کرلایُم یار نہ آیُم

اپنڑے واروں زور ہیں ڈاڈھے لایُم لا ڈکھلایم یار نہ آیُم

قسمت ماری منڈھ دی ہم اے قسمت فیض ڈکھایُم یار نہ آیُم

سیت سروں ہم ہاری ڈھر دی ہار نے ہار پوایُم یار نہ آیُم

بجھُ نی ذِتے کہیں دے جندڑی ہر ہک کوں ازمایُم یار نہ آیُم

آپ ہاں جندری چوک دی میں بے بختی دے ہتھ آیُم یار نہ آیُم

بس جانباز جتن سب ہیڈے قسمت خاک رُلایم یار نہ آیُم

کافیاں

کافی

نازسجݨ دے دل کوں بھال گئے
عشق او بڑا لوں لوں دھال گئے

باجھوں ڈھولے کجھ نہ بھانوم
گھر و روبڑھا کھانوݨ آنوم
برہوں بھیڑا تن من تانوم
پیش پئے ہن ڈکھڑے ناں گئے

ہردم ہووس فضل الٰہی
روپ نگر دی مانڑیں شاہی
میکوں میڈے دلبر ماہی
گالھا کیتے مجنوں وانگے

دلبر باجھوں کالی شام
روز کرن آ سول سلام
ہوش حواس نہ چین آرام
زلف سیاہ دا لڑیم نانگے

نکھرݨ چن دا دل نہ بھندی
ہردم رہندی ہو نجھی ماندی
ازلوں ہوئی یار دے نانڈی
رب سئیں جوڑیئے سوہنے سانگے

ہجر مریندے جوڑتے چاٹاں   راتیں ڈکھیاں کیویں کاٹاں
پل پل بھالاں ول ول واٹاں   کانگے دے ہتھ بھیجاں کانگے

کیوں نہ تھیواں صدقے گھولے   کھِل کھِل سوہنا لب جاں چولے
سُن سُن سیئں دے مٹھڑے بولے   مُلّاں ویندا ابُھل بُھل بانگے

قاصد کوں کئی روز بھجایم   لکھ عریضے لکھ لکھ پایم
ہک جانباز جواب نہ آیم   کاغذ تھِی گن شیبت مہانگے

کافی

ربّ جانڑیں کیا کجھ بنڑ دی ہے
دِل وَل وَل یار ڈھونڈ دی ہے

آ عشق نے چیتا گرد کیتا پی خون تے چہرہ زرد کیتا
بس حال سبھو بے پرد کیتا ہُنڑ گالھ نہ یار لُکنڑ دِی ہے

لگی مرض اندر وِچ گجھی وِے دِل درداں دِیوچ رُجھی وے
جے ترس آوی کجھ سُجھی وِے کر جلدی ڈھول ولنڑ دی وے

ہِم ویری سب پروار تھیا جگ سارا بولی مار تھیا
آ بحر ڈکھاندا تار تھیا پئی رڑھدی بھک منڑ مس دی ہے

گئے عیش طرب دے نغمے بھُل تھئی بزم خوشی دی شمع گُل
سب ہار سنگار گئے ہن رُل اتے رُل گئیم عزت جنڑ دی ہے

سُکھ چین آرام حرام تھیم
برباد تھیم بدنام تھیم
ایویں دشمن لوگ تمام تھیم
اج بنڑ دی پئی اَنڑ بنڑ دی ہے

تیڈے ہجر نے کیتا گگ ماہی
غم سول پہ پانوم چک ماہی
ڈکھ درد مریندن دھک ماہی
پئی ہلدی مار مرنڑ دی ہے

بس توڑ چڑھیساں پیت میاں
ہن ولیساں بازی جیت میاں
جانباز سکھی اے ریت میاں
سردار تے یار رلنڑ دی ہے

کافی

آ ڈیکھ سانول ڈاڈھی ہلا کاں
تیں بن وے جیویں بے حد اُچا کاں

غیراں دے آکھے جھیڑا اپھلا گئیں — ظالم ہجر دی جُھڑ سانگ لاگئیں
رونوݨ دیاں رِتیاں سانول سکھا گئیں — دھاڑاں پئی ہکلاں کو کاں تے باکاں

روہی دی رونق رادل رنگیلا — بے سود رُس نہ سانول رسیلا
ہک تیکوں جوڑیم حیلہ وسیلا — بیں تاں تُہاڈے قدماں دی خاکاں

گالھیں تُساڈیاں جاں یاد آمدن — دِلڑی مُٹھی کُوں سے کاپے پمدن
قسم خدا دی تیں باجھوں کھمدن — گھر بار جاہیں وسدیاں اُتا کان

مُنہ رُخ وٹا گِن بھجڑیں دیاں ٹولیاں — سبھنگیاں مریندن ہاں ساڑ بولیاں
کجلے وسرگن سُرخیاں تے گولیاں — بیراں کنیزاں بھوریاں پوشاکاں

آ ڈیکھ ڈنج نوں مانڑیں جوانی
رو روتے پیواں نیناں دا پانی
بے حال تھی گیو بے کس نمانی
لخت جگر دی کھاندی خوراکاں

بے چین ہاں ہیں نت مونجھی ماندی
وحشی بنڑالیو لا چوٹ ہاندی
جاہ جاہ جھنڑکاں چھبکیاں ہاں کھاندی
اجنئیں پتی چھانڑاں دردریاں خاکاں

برہوں دمی بھاوچ جند جان جلدی
بےغرض ماہی بھیجی نہ ولدی
عرضیاں عریضے کئی روز گھلدی
قاصدوی تھک گن ڈھوڈھوتے ڈاکاں

جانباز جانی کیوں نئیں کراڑا
بےکس سمجھ تے گئیں مار ڈھاڑا
غیراں دے آکھے سٹ گئیں توں پاڑا
سنگدل بنڑالیو دھوتیں چالاکاں

کافی

لٹی زلف کھڑی ہے لٹکے
دل وِل وِل دے وچ اٹکے

جیندی روز ازل توں سِک ہے — جیں کارݨ رگیم وِک ہے
اوہو ڈھول نی سُݨ دا ہک ہے — تونڑیں رولیم پیریں پٹکے

کرے کون تیڈیاں سیں ریساں — نیں توں صدقے صدقے تھیساں
تیڈے راہیں مرساں جیساں — تونڑیں امڑی بابل ہٹکے

شالا جندڑی رج رج مانڑیں — تیڈے جوش دے جھل وڈوانڑیں
نہیں ہوش حواس ٹکانڑیں — کیا جوڑتے لئے نی سٹکے

سݨ عرض میڈے من بھاندا — بجڑھی گالھوں ہی گھبراندا
تو ہی کولھا اساڈے آندا — کہیں من وچ ہینی کھٹکے

تیکوں لکھ دی خنبس نہ ڈیساں
بس اپنی آپ نبھیساں
سب تیڈے لاڈ مَنیساں
ہر باسوں پٹ سُپٹ کے

چا قرضے کر مزدوریاں
تیڈیاں یار کریساں پوریاں
تیکوں روز کھویساں چوریاں
تتوجا ہیں سوہنا پھٹ کے

آ ڈھول میڈے بھن بھولے
کیویں جند کریندا ں گھولے
توں ڈیں ویکھڑیں پو سم چولے
تیڈے نال نبھیساں ڈٹ کے

من ٹھارموہن من موہنڑا
بے عیب سجنڑ جگ کو ہنڑا
متاں آدی سانول سوہنڑا
جانباز رہیں اکھ پٹ کے

کافی

ڈکھ ڈیکھ نہ فریاد کر عاشق سڈیں تاں ایں چاکر
کھل کھل کر ہس توں جھٹ نبھا موہیں خدی تاں ایں چاکر

رہیں عشق وچ ثابت قدم سہیں ڈکھ الم تے سوز غم
وچ عاشقاں ایہا رسم دلڑی پھسی تاں ایں چاکر

نینہ لاتے نہ گھبرا ہیا۔ رو رو نہ جگ کھلوا ہیا
کھل ہس نبے دل پر چا پیا جے پیت لئی تاں ایں چاکر

سر ڈے نہ کر انکار توں۔ سوہنے سجن دلدار توں
لکھوا رہی جند چا وار توں جے پیار ہئی تاں ایں چاکر

سوہنے سجن دے روبرو۔ رکھ عشق دی چا آبرو
سر ڈیکے تھیویں سرخرو گل عشق ہئی تاں ایں چاکر

سانول جے بیٹھیں رول توں۔ ڈریں نہ بحراں دی چھول توں
سیفل مثل ونج گول توں دلبر گنوئی تاں ایں چاکر

من آکھیا نہ کر قہر۔ اے حسن رہسی ڈو ڈل پہر
تھیس مٹی سٹ گھت فخر چا ہندیں کھلئی تاں ایں چاکر

دلبر دلیں دا ڈھول وے۔ بے کس سمجھ نہ رول وے
ہکوار بے کھل تے بول وے جے رنج کجھیٔ ناں ایں حاکر

جانباز ہن مجبوریاں۔ گالھیں کراں ہاپوریاں
سانوں توں سٹ مغروریاں پاگل نہ بڑیٔ ناں ایں چاکر

ڈوہڑا

سر وِچ پنل لڈ کیچ گیا ہس گالھ ایہا نہ ٹھاندی
گھِن نال ونجے ہاتی کوں جو سمجھ کے دردی باندی
غافل نوں تھی غافل و نجنا ریت نہیں مرداندی
وصل دی شب جانباز میاں آ ستے سول سراندی

کافی

بے وس دیداں اُڑ گِن — کالے مُشکی لڑ گِن
زلف سیاہ دے نال اساکوں — سالوں سوہنے کَڑ گِن
یار نہ جانم اجنئیں ملوں — بھاگ نتی دے سڑ گِن
شجر وفا دے برگ ثمر سب — باد خزاں وِچ جھڑ گِن
حُسن حسین کوں گولِن کیتے — عاشق رستے گھڑ گِن
یار دی خاطر رُل موئے کوئی — کئی وت دار تے چڑھ گِن
کئی ہن منزل اوج تے پُہنچے — کئی وت راہ وِچ کھڑ گِن
حضرت عشق دی بار دے دانڑیں — بے حد سوہنیاں پھڑ گِن
مکتب عشق وچ آلے عاشق — سبق وفا دے پڑھ گِن
ہر توں افضل بالا او ہِن — گھِن جو عشق دا دھڑ گِن
روز بروز ہِن سُول سوائے — سُکھ سبھے وٹ وڑ گِن
بے پرواہ دے در تے جیویں — نیں توں چنگے رڑ گِن

روز ویٹ ہیٹ کئی جانبازا
وِچ قبراں دے وڑ گِن

کافی

دردیں کیتے آگھمساݨ گیا سُکھ وٹیندا اݨ
ڈُکھ ڈِٹھے ہم جھاگ نہ اصلوں عشق وِچ آیم آگ نہ اصلوں
ماہی موڑیم واگ نہ اصلوں مانڑیم سیجھ سہاگ نہ اصلوں
چھکدے کجل مُساگ نہ اصلوں ٹھاندے گیت تلے راگ نہ اصلوں
بھاندے گھنڈ مہاگ نہ اصلوں قسمت تھئی سُجاگ نہ اصلوں

دردیں کیتے آگھمساݨ
گیا سکھ وٹیندا واݨ

نیں بن سنجیاں جھوکاں ماہی سبزیاں نظرن سوکاں ماہی
برہوں مارے بوکاں ماہی درد پیا ڈیوے ہوکاں ماہی
بُھلیاں کجل دیاں نوکاں ماہی ہر یک کردسے لوکاں ماہی
کیکوں کیکوں ردکاں ماہی گالھا کیتم ٹوکاں ماہی
سر وِچ سلّھیں ٹھوکاں ماہی محض غریب کُوں پاگل جاݨ

دردیں کیتے آگھمساݨ
گیا سکھ وٹیندا واݨ

سُݨ وے ماہی ماندی ہیں ہاں صدمے سُول دے سہندی ہیں ہاں
نونڑیں نشتر کھاندی ہیں ہاں تیڈے گالوݨ گاندی ہیں ہاں

برہ دی درد دی باندی ہیں ہاں — ازلوں تیڈے نا ندی ہیں ہاں
تا نگھ تیڈی وچ رہندی ہیں ہاں — ول ول نکیوں چپا ہندی ہیں ہاں
تیں توں صفت دکاندی ہیں ہاں — بجھ تاں جیویں سبجھ سنجانڑ

دردیں رکیتے آ گھمسانڑ
رگیا سکھ وٹیندا دانڑ

جے جانباز نہ جانڑیں ڈھولہ — نہ جانڑیں ادجانڑیں ڈھولہ
سُنڑ وے جندڑی مانڑیں ڈھولہ — محل پہ ڈسدن بھانڑیں ڈھولہ
بھُل گن زیور گانڑیں ڈھولہ — روندن نین نمانڑیں ڈھولہ
رگ رگ سول سمانڑیں ڈھولہ — رُل گن طول سرانڑیں ڈھولہ
ہتھی گن درد پرانڑیں ڈھولہ — کر گن زخم جگر دے کانڑ

جانڑ تے بھالویں نہ توں جانڑ
دردیں رکیتے آ گھمسانڑ

کافی

ہکوار گذاروں گڈ ماہی
میکوں کولھ اپنْے ہُݨ سڈ ماہی

بھر گوٹھ برہوں ڈے مٹ جیویں — تھئی الھڑ جوانی چٹ جیویں
لب خیر کرم دی سٹ جیویں — بیٹھم در تے جھولی اُڈ ماہی

رت رو رو جوبن ناس تھیا — جی جیوݨ توں بے آس تھیا
ڈکھ باز دا ناماں ماس تھیا — کھا ہجر گیا ہم ھڈ ماہی

میڈی کون سݨیسے فریاد سجن — برباد کوں کر آباد سجن
ہکوار کریں ھا یاد سجن — سٹ جوش تے ساری ئنڈ ماہی

بے سُو درُ بھا ہیں ابویں توں — ڈِکھاں یار منبیں کیویں توں
ہیں صدق تھیواں جند جیویں توں — میکوں بے کس جاݨ نہ چھڈ ماہی

نہ بول کرارڑے بول میاں
نہ غیراں آکھے رول میاں
میکوں جانچ میاں میکوں توں میاں
پچھے سٹ توں کھوہا کھنڈ ماہی

ڈکھ سول دے نال گذاراں ہن
پیاں ملدیاں مرن دیاں ماراں ہن
مینڈیاں آپ دے ہتھ مہاراں ہن
تونڑیں وانگ اٹھاں دے لڈ ماہی

ذرہ دید مہر دی بھالیں ہا
ڈتے قول سجن تو پالیں ہا
رل نال غریب دے جالیں ہا
آنویں پار کتنوں ھا لڈ ماہی

جانباز روہی دارا ول وے
میڈا شام سلونڑاں ساول وے
من نام خدا ہنڑ آول وے
بدھوں عشق دا سوہنا مڈ ماہی

کافی

دِلبر سائیں منگاں دُعائیں ہر دم لکھ ہزار جندڑی جیویں سانول یار
روپ جوانی رَج رَج مانڑیں ہولویں باغ بہار جندڑی جیویں سانول یار

باندی بردی اپنڑی کوں کیویں ڈِتو ڈھول وِسار جندڑی جیویں سانول یار
توڑ نبھانوں دل دا جانی ڈِتڑے قول اقرار جندڑی جیویں سانول یار

کانگ اُڈاراں ہکلاں ماراں ہُنڑ تاں موڑ مہار جندڑی جیویں سانول یار
ماندی تھئی دلڑی میڈی رُل کے نال گذار جندڑی جیویں سانول یار

آن کریں ہاکاری میڈی سٹ کے سب تکرار جندڑی جیویں سانول یار
بحر غماندے بادل جیویں آئے جوڑ قطار جندڑی جیویں سانول یار

ہُنڑ تاں ڈُس ڈے ماہی میکوں ونجاں کیڑھی وار جندڑی جیویں سانول یار
تیں بن میڈا کون ہے اِتھاں کجھ تاں کر نروار جندڑی جیویں سانول یار

سینگیاں سیاں مہنڑے ڈیون وَل وَل وارے وار جندڑی جیویں سانول یار
واسطے رَب دے نہ توں ڈھولا تیر بھول دے مار جندڑی جیویں سانول یار

آن وسا جانباز کوں جیویں کر کے اُس پیار جندڑی جیویں سانول یار
جندڑی جیویں سانول یار.

کافی

ست گھٹ سوہنا فخر غرور
کرچا کملی کوں منظور

کوجھی ہاں میں محض نکاری
نیڈے ناں نوئیں جند ہم واری
توں نہ سوہنا سمجھ آواری
ست کے سارے شرم شعور

تن من جیڑالوں لوں دردی
تیں بن ماندی ڈھول فہردی
ڈکھی دلڑی ڈسکے بھردی
شاہد ہے خود ذات غفور

بن کے ماہی مدوا بھولا
ہُن کیوں ڈتو مفتا رولا
آپے لالو نینہ وے ڈھولا
تھی گے ہیں توں کیا قصور

دل کوں گئے ہن چیر ہزاراں
اکھیاں رووِن نیر ہزاراں
مژگاں دا لے تیر ہزاراں
عشق نے گھتیم جان وِچ چور

ہُن وے ڈھولا کڈاں آسیں
کیتئیں جیویں رُٹھا رہسیں
نال نتی دے رل کے بھا بیہر
ڈس چا اِیہا گالھ غرور

فانی جگ اے ڈھول پیارا
کتھ سکندر کتھ ہے دارا
سوچ سمجھ توں سانول یارا
کتھ ہے یُوسف تے فغفور

آ ہُݨ سوہݨا ڈیکھ توں حالے
تن جانباز دا ایویں جالے
بھا ہیں ہجر او بیڑا بالے
جیویں ساڑے اگ تنور

کافی

جیں ڈِینہہ دا نینہہ ہیں لا یا
جی وات اُدّاہی دے آیا

نینہہ لائیم نال سجݨ دے گئے وِیلھے وقت امن دے
آئے روونڑ ڈھڑے سن دے واہ نینہہ وچ پھل ہیں پایا

گئی راحت آئی بے چینی کئی لحظہ سُکھ دا کینی
چھڈا سجݨ بھرا سب گینی نبھیا ویری حق ہمسایا

گیا بخت نہ رہیا دِھیلا گئے سانگی چھوڑ اکیلا
گھر جوڑیم جنگل بیلا ہیں مارو مُلک وسایا

ڈینہہ رات مُٹھی غم ناکاں پئی رووواں کڈھ کڈھ باکاں
ہیں ڈاڈھی ڈھول ہلاکاں میکوں دردیں مار مُکایا

ہم کپڑے ہیر کنتیراں ‎ ‎ ہیں مٹھڑی سخت ظہیراں
کیتا برہوں جسم لویراں ‎ ‎ لُسی تن تے ماس بچایا

سُن اُجڑی درد ستائی
توُں رو نہ کھپ اجائی
جانباز جے زیڑا لائی
رکھ ہیر توُں ہیر سوایا

کافی

ہتھ جوڑ آکھن ادنے تے آعلیٰ
بتن نال سوہنا سب دی مجالے

سانول سلونڑاں بخشیں سوایا — نبیدا انساں تے اپنا پرایا
ربّ سیئں اینکوں وکھرا بنڑایا — زلفِ ول وول وَلیّل والے

یوسف دا مانڑاں فخر ایوبا — جند ڈھیر ہودی ڈھولن عجوبا
نازین دا بھریا دو جگ دا صوبا — برہوں تسا ڈے کینتم بے حالے

رنگ روپ جوبن رج رج ہنڈانویں — نت سیج سکھ دی سانول سہانویں
وعدے ازل دے ڈھولن نبھانویں — گل نال لانویں عملاں دے کالے

بدکار بہوں ہاں شاہد خدا ئے — رہروں مہر دی کر چشم دائے
کئی نہ وسیلہ سیئں دے سوائے — لجپال کرتے لہسو سنبھالے

بُھل کے نہ من توں ماہی وِساریں
رل بہہ کے جیوݨ ڈکھ سُکھ تاں گاریں
سکدیں کُوں سانول سکدا نہ ماریں
بے کس دا ہِسیاں ایھو سوالے

مُد مست سانوں ڈھانوݨ کوں آندی
ڈُکھ سُول بیٹھے ملی سراندی
باجھوں تُساڈے کئی شے نہ بھاندی
جیوݨ پیا ڈسدا مشکل محالے

حشری ملامت ہو ہو شہر دی
جانباز عُمر اروندیں گُذردی
اپنی بیگانی ہئے کیس کردی
اکھیاں توں وہندن رت دے نگالے

کافی

تِیں باجھ جیویں دل مونجھی ماندی
نِکھڑݨ تُساڈا ہِک پل نہ سہندی

رُس گیئں اجائی بے سود ایویں
میں وانگ اوسیا دل ہتھ نہ جیویں
سُݨ عرض میڈے کھنڈ کھیر ببویں
کڈھ گھن توں کاوڑ ساری جو ہاندی

جند ڈھیر ہووی ڈھولن جگر دا
نہ ڈے توں جیویں صدمہ ہجر دا
مُنہ ڈِہدیں تیڈا تن من ہے ٹھردا
بے کل کوں کل نہ تیں باجھ آندی

جیں ڈِینہہ دباں دیداں دلبر آڑایم
پاگل تے وحشی قِسمت بنڑایم
رنگ روپ سڑ گئے غم وات آیم
نگری وسایم کالے روہاندی

نِت قائم رہنی جوبن جگبراں
من موہ گھے ماہی کر نہ کریراں
میں تاں تُساڈے در دی فقیراں
ایویں تُساکوں سانول نہ ٹھاندی

من ٹھا رہا ہی مُنہ نہ وٹاہیں ہا — بے کس مُٹھی کوں رت نہ رواہیں ہا
سولیں سڑی کوں گل نال لاہیں ہا — بجھ تاں کریں ہا کاری ڈکھاندی

نت سیجھ سُکھ دی سانول سُہانویں — جندڑی تے جوبن رج رج ہنڈانویں
آ ڈیکھ ونج توں سُکھ جیں بانویں — روندی نتی دی عُمراں وہاندی

بے شک کڈھا گھن جند جیویں بھاڑے — ہن وی ڈکھاندی بݨ گئی بہاڑاں
جانباز میڈا بال سمجھیں نہ دراڑاں — ازماں نسنگ توں حاضر ہے باندی

کافی

آج روز کنوں ڈکھ ڈوڑے ہن
بھانویں جیوݨ دے ڈینہہ تھوڑے ہن

سُکھ چین آرام نہ راحت ہے — نت روز نویں سر شامت ہے
کمزور بدن بے طاقت ہے — آندے قدم قدم تے دھوڑے ہن

ہڈ چیکن لُوں لُوں دردی ہے — رت روندی رین گذردی ہے
دل جُکھ جُکھ تے پئی مردی ہے — گھر جوڑیئے آن وچھوڑے ہن

ڈکھ سُول دا باری بار ڈتا — میکوں جیندیں ماہی مار ڈتا
بس جاݨ غریب وسار ڈتا — ڈے قول سجݨ چا توڑے ہن

کھڑا اشبر برہوں نت گجدا ہے — رت ماس نہ کھاندیں جدا ہے
سر موت نقارہ وجدا ہے — واہ سانگے قسمت جوڑے ہن

لگے عشق جڈاں کھُل ہوش ویندے
بس عاشق تھی خاموش ویندے
سب کا وڑ غصہ جوش ویندے
تونڑ ہس لگدے مُنہ تے موڑے ہن

جیس روز دی دلڑی لائی ہے
تن بھا برہوں بھڑکائی ہے
جندوات اُوّہی دے آئی ہے
گئیے سڑ کر نگ تے کوڑے ہن

بس ڈِہدیں جن ذیشان کوں ہیں
گھر جوڑ بیٹے ہُوں میدان کوں ہیں
قربان کیتے جند جان کوں ہیں
جتھ عشق بھجائیے گھوڑے ہن

جانباز سلونڑاں ساقی دے
مبکوں ایتھا حسرت باقی وے
میڈا ڈھول سجن ٹ آفاقی دے
تیڈے چُمن ساتوں جوڑے ہن

کافی

آ ڈیکھ توں مَن دا ماہی
تیں باجھ ہُتھیم بے واہی

کرے کون میڈی دِل جوئی — کُل ویران خلقت ہوئی
روآکھاں کریں موئی — سٹ ساوَل بے پروائی

نیڈی زلف دے مُشکی لڑ گن — رنگ رُوپ مٹھی دے سڑ گن
غم سول اندر وچ وڑ گن — اوہ ڈنگ لگے ہم جاہی

سُن عرض سدا جند جیویں — شالا لکھی نا لوئیں تھیویں
نیکوں ٹھاندی نہ ہئی ایویں — دل کھس تے ہو بول راہی

تیں باجھوں چین نہ دمدا — نت وسدے بدلہ غمدا
رت روندیں وقت وہمدا — ڈکھ کڈھن نہ ڈیندے ساہی

دُکھ ساڑی جال زہیراں تن بکڑے پیر کتیراں
تُوں کر نہ پار کر..براں ہُنڑ ڈیکھ نہ چپاڑھی لاہی

تیں باجھ نہ کہیں کوں بھانواں ودی غم دے ویڑ و لانواں
نت کونج وانگے کرلانواں ہم شاھد ذات الٰہی

میکوں جانڑیں یا نہ جانڑیں نت جند جوانیاں مانڑیں
تیڈے ناز مُٹھی کوں بھانڑیں رج مانڑیں روپ دی شاہی

رل نال غریب نبھیسیں میڈی اُجڑی جھوک وسیسیں
جانبار تے کرم کریسیں میڈا سانول یار سپاہی

کافی

اِیھو کانگا کیوں کرلاندا اے
متاں ڈھول میڈے گھر آندا اے

اج ہم دلڑی باغ بہاراں
بھانداں پیا ہم گُل گلزاراں
جیں جیں پاسے ڈیداں ماراں
ہر کئی ڈھولے گاندا اے

ڈُکھ ہیے بھجدے ہیں توں دُورے
ہُݨ پیا آندا ڈھول ضرورے
اَج ہم ڈاڈھا دل مسرورے
گھر جھر سب کجھ بھاندا اے

سَنگ سہیلی ول ہئی بھاندی
گیت خوشی دے ہئی ہاں گاندی
سُرخی کجلہ مانگھ سے ٹھاندی
ہار سنگار سُہاندا اے

چنگاں ڈینہ ہے نیک ہے ساعت
دل ہم آئی جی وِچ راحت
عیش خوشی دی ہلیم دعوت
جیڑا مفت وکاندا اے

اج جانباز کھلیا مقسوم　　　آ مدم ڈھول دی مچ گئی دھوم
ہُنڑ ہیں بھیواں کیوں مغموم　　　چوڑے انگ نہ ماندا پیا

ایھو کانگا کیوں کر لاندا پیا
متاں ڈھول میڈے گھر آندا پیا

کافی

ول ہم آیا ڈھولݨ سائیں
کیتیاں رب منظور دعائیں

گئے ڈیہاڑے سُول غماندے — برہوں بھیڑا پیا کرلاندے
ڈکھ ڈکھے کوں ڈکھ پیا کھاندے — ہجر پیا روݙے کڈھ کڈھ ڈاہیں

یا رب سائیں آس پُجائی — ہیڈی اُجڑی جھوک وسائی
ویڑھے آیا وِچھڑیا ماہی — جیڑا پھُنڈ پھُنڈ ماندا ناہیں

سُرخی نے اج سرخی چاتم — مہر وفادی مہندی لاتم
سُکھ سُہاگ دے سہرے پاتم — کجلے کیتیاں کجل نگاہیں

رنگ برنگے ویس وٹایم — زیور سارے پا ٹھمکایم
اللہ مارڑتے ہینہ وسایم — رونق تھئی ہر ہر جاہیں

باندی بردی ہیں ہاں دردی — ازلوں تھیاں تیں دلبردی
ہئیں تلے کیتو دید مہردی — کجھ نہ تھیوی ڈھول کڈاہیں

ماہی میڈا ماہ منوالا — ہے جانباز او بھولا بھالا
جند پیا جیویں ہردم شالا — آکھاں بیٹھی سنج صباحیں

دل ہم آیا ڈھولن سائیں

کافی

رُس گئن یار ابانڑیں وو یار
آگن سُول نبھانڑیں وو یار

ڈکھ دے ڈکھے جھر وچ ماہی
مار کے تیر جگر وچ جاہی
سٹ تنے کلّہا تھی گم راہی
دل نہ کھڑ مُکلانڑیں وو یار

ماہی مٹھڑا ایں توں رٹھڑا
من ہے ماندا درد یں کٹھڑا
دیس بگانے ونج ہے وٹھڑا
روندِن نین نمانڑیں وو یار

برہوں بیتی رت ہے میڈی
ڈکھاں جوڑی گت ہے میڈی
سولاں کڈھی ست ہے میڈی
ذات خدا دی جانڑیں وو یار

ونج توں قاصد آکھیں الویں
جندڑی مانڑیں لکھ پیا بھیویں
فانی جگ ہے جانی جیویں
نہ کر حسن دے مانڑیں وو یار

سُنڑ توں ڈھولہ دلبر جانی   جندڑی جوبن ناز جوانی
ہر شے سوہنا سبجھیں فانی   باک خُدا ہک رہنڑیں وویار

نہ کر سوہنا فخر وڈائی   کئی شے ویسیں نال نہ چائی
جداں تھیسی سڈ خُدائی   ہوسن گور ٹکانڑیں وویار

ہینڑے ڈیندم جیرھا کیڑھا   بس ہُنڑ ماہی سٹ کچے جھیڑا
آن وسا جانبار دا ویڑھا   کرکے پیار پرانڑیں وویار

کافی

میکوں رول ڈِتا ہے ڈھولے
میڈی قسمت ڈِیوچ شولے

بے غرض نہ جاتم اصلوں
توں تاں جندڑی کیتم گھولے

نِسی گالھ میڈی کئی بھاندی
ہر وقت کرُاڑا بولے

میڈے گلشن ڈیوچ آئے
کئی بادِ خزاں دے جھولے

سُنجی سیجھ سڑیندی پاسے
چک پالوم بئی رم جھولے

سر پنڈ برہوں دی باری
نی ڈکھ غم تھیندے تھولے

بیں جوکر جوگ اکھیں توں
سئے رت وچ رنگیم چولے

میڈی حالت ڈیکھ پریشاں
کرے ہر کئی لوڑک نخولے

ہیکوں دل دے دلبر جانی
ڈتے روہ جبل دے رولے

ونج جوڑیم جنگل جا ہیں
بیں وسدا ویڑھا کھولے

جانباز رہیں توں محکم
پیا یار بھنیدی بھولے

کافی

سجن ٹک پو اِنتھا ہیں اَج اندھاری رات ہے ماہی
اتوں بدلاں دی گجگج ہے لیتھی برسات ہے ماہی

سدا مانڑیں جوانی نوں کریں نہ بدگمانی توں
وجنیں بالکل نہ جانی توں منیدی بات ہے ماہی

بیڑے من دی نُوں ماہا ہیں وڈا بخیتش سوایا ہیں
تُوں قسمت نال آیا ہیں اے رب دی ذات ہے ماہی

بکھوں کہنی خبر جیویں ڈو ہیں ہیسے نشر جیویں
جو ہرجاہ اُٹھ پھر جیویں اساڈی تات ہے ماہی

کرو چا آپ کاری ہُنڑ ونجاؤ برہ بیماری ہُنڑ
ایھا جندڑی آزاری ہُنڑ ڈکھاں دی وات ہے ماہی

نظر اندی نہ واہ ہے سئیں خدا سوہنا گواہ ہے سئیں
نکل ویندا نہ ساہ ہے سئیں لگی سکرات ہے ماہی

نہ ڈکھ ہوسیا نہ غم ہوسیا سدا افضل و کرم ہوسیا
محافظ ہر قدم ہوسیا خدادی ذات ہے ماہی

جیڑھے ہن زخم دِل والے سبھے ٹھر ٹھر تھیسن پالے
ہوساں جانباز خوش حالے جاں پیسوجھات ہے ماہی

غزلیں

غزل

میڈے موہوں میڈا ماہی نہ لے دی تاتت تھیندی ہے
کریندا بات جیندی ہاں تہاڈی بات تھیندی ہے

میڈے سر تے سدا رہندے برہوں دی رین دا سایہ
خدا جانڑیں محبّت دی کڈاں پربھات تھیندی ہے

سمجھ کئی گالھ نی آندی میڈے کیتے کیوں ہتھ سوڑے
تے غیراں تے میڈا اڈا تا تہاڈی ڈات تھیندی ہے

تساں شب رات جو جانڑو تہاڈا جو عقیدہ ہے
جیڑھی شب ڈھول گھر ہووے او ہا شب رات تھیندی ہے

او جلوہ طور دا ہوندے میڈے کیتے میڈے یارو
جڈاں دردے ولیکھیں توں کڈاہیں جھات تھیندی ہے

ہیں رونداہاں نیڈڑے کیتے جڈاں بدلاں دیوچ لُک تلے
خُدادی خاص دھرتی تے اوہا برسات تھیندی ہے

نُوں ہک جانباز کیا جُکھدیں ایویں عاشق بنھیندے رگن
اِنہاں سُوہنیاں دی بے پرواہ ہمیشہ ذات تھیندی ہے

غزل

نینڈے راہ دی سوہنا سیاں چھڑ بیندا خاک بیٹھا ہاں
ہیں وحشت وچ لباس تن کر بیندا چاک بیٹھا ہاں

ہیں سُوئیاں پوڑ پھٹ اپنے پیا کھنڑ بیندا کھل کھل تے
متاں سمجھو جو زخماں دے ہیں سیندا چاک بیٹھا ہاں

سبھو کجھ مل گیا میکوں نینڈی سوہنا جُدائی وچ
برہوں وحشت دے جنگل کوں بنڑی املاک بیٹھا ہاں

نینڈی حُب وچ سجن مستاں بے کہیں دا ہوش نی میکوں
ہیں دُنیا والیں رشتیں توں تھیا بے باک بیٹھا ہاں

جو بے کس جانڑ تے میکوں کرن نے شک سبھے لوکاں
اہیں گالھوں ہیں سر اپنے وچ لائی خاک بیٹھا ہاں

متاں بھُل تے لکھیا ہووے میڈے ماہی نے ہیں ڈو خط
ہیں منّت کرتے ڈاکیئے دی بھُلیندا ڈاک بیٹھا ہاں

جواب خط دے آون وچ وڈی اج دیر لگ گئی اے
ہیں قاصد دی سجن کولھوں بھیجی چالاک بیٹھا ہاں

ہیں پنجرے قید نیڈی وچ وڈا خورسند ہاں ماہی
خدارا کھمب میڈے پٹ سٹ تھیا اُڈراک بیٹھا ہاں

نگاہ اوپاک رکھداہاں فلک توں پار دیداں ہن
میڈے یار دیں مرضی توں تہہ افلاک بیٹھا ہاں

نکل ساری پلیدی گئی نیڈے جانباز دی جیو میں
ہیں رورو تے نیڈی سِک وچ تھیا ہن پاک بیٹھا ہاں

غزل

بہوں مُدتاں تئیں لاہیاں ہݨ میڈا چن ہُݨ تاں آنویں ہا
میکوں کھمدیاں جُدائیاں ہن میڈا چن ہݨ تاں آنویں ہا

برہوں دے تپ دے اہوں زورے بچݨ دا آسرا کینی
زہر بݨ گئیاں دوائیاں ہن میڈا چن ہُݨ تاں آنویں ہا

ہیں مَنیا ہے ذمے میڈے سبھو میڈا قصورے سئیں
ہیں کیتیاں بے وفائیاں ہن میڈا چن ہݨ تاں آنویں ہا

تیڈے دیدار دی سک وِچ تیڈے رستے تے ڈھولݨ ہیں
ڈوہیں اکھیں وچھائیاں ہن میڈا چن ہُݨ تاں آنویں ہا

تیڈی آمد دا سُݨ تے سئیں بھنوکڑ سالھ اپڑیں وِچ
ہیں جو تاں کئی جگائیاں ہن میڈا چن ہݨ تاں آنویں ہا

لئی بدلاں نے رِم جھم ہے چھئی ہر شئے نے خنکی ہے
بہاراں جُڑتے آیاں ہن میڈا چن ہُن تاں آنویں ہا

کوجگ کیتے بہار آئی اے میڈے کیتے سوہنا سیاں
خزاں ڈُوڑیں اُڈا ایاں ہن میڈا چن ہن تاں آنویں ہا

نسّاں جانیاز کوں چھوڑو بنہاں سیجڑاں دی خاطر آؤ
خُدا جھوکاں وسائیاں ہن میڈا چن ہُن تاں آنویں ہا

قطعہ

محبّت دیاں جوتاں جگائی ہیں بیٹھاں
خیالیں دی محفل سجھائی ہیں بیٹھاں
توں آ تاں سہی اج میڈے من دا ماہی
نیڈے راہ تے اکھیں وچھائی ہیں بیٹھاں

غزل

تونڑیں عشق دا گجھا راز ہاں ہیں
تیڈے سہندا سوسو ناز ہاں ہیں

میکوں سوچ سمجھ میکوں پرکھ سجݨ
تیڈے ماضی دی آواز ہاں ہیں

میکوں کنج قفس وچ قید چا کر
ول آیا کر پرواز ھاں ہیں

جے حسن دا ہار سنگار ہیں توں
تے عشق دیوچ ممتاز ہاں ہیں

میڈے من دا خود محمود ہیں توں
تیڈا ادنیٰ ہک ایاز ہاں ہیں

جیڑھا قوم کوں کر بیدار ڈیوے
ہک درد بھریا او ساز ہاں ہیں

نیڈی حب وچ او ادراک کھلیئے
جبریل دا ہݨ ہم راز ہاں ہیں

میڈا جگ چھیندا من تاں سہی
نیڈی شہرت دا آغاز ہاں ہیں

جیکوں درد سجݨ نیر دان کیتی
اوہو درد و درد نواز ہاں ہیں

جیکوں بے کس سبھ وسار ڈِتی
اوہوں ورگیا جانباز ہاں ہیں

غزل

جڈاں دلربا دل نرم تھیندے ہوندن
تچھے ڈینہ ڈکھاں دے ختم تھیندے ہوندن

جیڑھے راز کوں راز سمجھن نہ اصلوں
اوہے جگ اندر بے بھرم تھیندے ہوندن

جیڑھے ملک و ملّت دے نِت کم پہ آلون
اوہے شعر بیں توں رقم تھیندے ہوندن

جیڑھے حق دی خاطر ویندن دار تے چڑھ
اوہے اُمتی شاہ اُمم تھیندے ہوندن

او مردے نی اصلوں او جیندن ہمیشہ
جیڑھے حق دی راہ سر قلم تھیندے ہوندن

جنہاں تے محمدؐ دی پوندی نگاہ ہے
او ہے دالی عرب و عجم تھیندے ہوندن

او آپے مریندن پچھے خود میندن
ستم تھیندے ہوندن کرم تھیندے ہوندن

جڈاں میکوں نظرے نہ او بھاگیں بھریا
میڈی دلکوں سئے سئے وہم تھیندے ہوندن

میکوں چھوڑ ویندن جاں اپنڑے برائے
میڈے سنگتی رنج والم تھیندے ہوندن

جیکوں ذات جانباز دردیں دی مل گئی
او ہے مرد اہلِ قلم تھیندے ہوندن

غزل

میڈا بے پرواہ محبوب سجنڑ میڈے نال توں بے شک پیار نہ کر
بھل غیراں دی کہیں گالھ اُتے توُں غور نہ کر اعتبار نہ کر

توُں آنہ آنبدڑی مرضی ہے توُں بول بھانویں نہ بول مٹھا
میڈی پیت پیار محبت دا امیدڑے جیندیں توں انکار نہ کر

سرسبز اتے شاداب رہے تیڈے روپ دے گلشن بزم سئیں
میڈی آس اُمید دے پھُلّیں کوں توُں دابھ کریں تہبار نہ کر

میکو چُنڈھ گُھٹ دیوچ دڑکے ڈے میکوں کُٹ کٹ تے دھُوا کر
میڈا سوہنا سَیں میکوں غیراں وچ توُں مُفت ذلیل خوار نہ کر

میں بحر محبت جیونڑ دا نیکوں میر ملاح ہک جوڑیا ہم
میڈی بھنّی ترُٹی بیڑی کوں توُں بوڑ ڈے بے شک پار نہ کر

تیڈے رہݨ دے کیتے دل ڈیوچ جیڑھا محل بݨایا میں ہے سئیں
اونکوں طعنے تریڑ کے مار کرہیں من ٹھار مٹھا مسمار نہ کر

میکوں رُوپ اپݨے دا جلوہ توں ہکوار توں تریڑ کھلانویں ہا
کوہ طور وانگے میکوں ساڑ ڈِکھا میڈی آتش توں گلزار نہ کر

جانباز توں تریں اُڈر اک ہانویں صیّاد دے جال وچ پھس تاں گئیں
بس رب دی رضا تے راضی تھی وچ پنجرے ہُݨ پھڑ کار نہ کر

قطعہ

تیڈیاں اومد بھریاں اکھیں تیڈیاں اوپیار دیاں گالھیں
میکوں جاں یاد آمدیاں ہن تاں ہیں پھنڈیا نہ ممدا ہاں
ڈسا جانباز کوں جیویں قسم ہئی میڈے دردیں دی
کڈاھیں کلھے ویلھے کوں تہاکوں یاد آمدا ہاں

غزل

اج ناں کریں ہا وعدہ رلمل سدا انبھیسوں
جیجھاں جو وقت اوسی کھل کھل سدا انبھیسوں

برہوں دے برو چھالے جننے دی صدقے آہن
قسم خدا دی ڈوہیں شامل سدا انبھیسوں

رہنے تے طعنے ڈیوے تونڑیں اے دنیا ساری
سینے صبر دی جیویں رکھ سِل سدا انبھیسوں

ڈکھیں توں ڈرسوں کیناں دردیں دے عادی بنڑ سوں
نازل بلائیں تھیون کامل سدا انبھیسوں

رانجھے تے قیس وانگوں کاسہ گدائی دا چاتے
بنڑ عشق والے در دے سائل سدا انبھیسوں

مہر و وفا دا رستہ ہلوں نہ چھوڑ ویسوں
ڈُکھاں دے کٹ کشالے منزل سدا نبھیسوں

کنڈھ تے سوہنا سالوں بھجن دی کارگینی
تونڑیں جو کھا سوں نشتر گھائل سدا نبھیسوں

جتنا وی بار اوسن خوش تھی تے سر تے چیسوں
دردیں دی وادی اندر شاغل سدا نبھیسوں

جانباز قول ڈیووں وعدہ دفئی دے کیتے
جتنا وی آسی مشکل مشکل سدا نبھیسوں

اج تاں کریں ہا وعدہ رَل مل سدا نبھیسوں
جیجھاں جو وقت آسی کھل کھل سدا نبھیسوں

غزل

کئی بنڑا پھنیا اچھاں کافور دا
زخم سارا چُھٹ ونجے ناسور دا

توں جو مُفتا رنج تھی گئیں دوستا
کون سُنڑسی حال ہُنڑ رنجور دا

وِچ بحر دے میں چپا بیڑ ٹھیلی ہے
اللہ تعالیٰ ہے محافظ پُور دا

روک نہ رستہ میڈا طوفانِ غم
پندھ کرنا ہے بہوں ہیں دَور دا

جتنی طاقت بخشی ہئی خلاق نے
حق نہ کھانویں توں کڈھیں مزدور دا

تن بدن سکرات لاتی ہجر نے
ساہ نکلدا ڈیکھ ونج مہجور دا

ہیں وی ہاں تخلیق تیڈی خالقا
میکوں وی جلوہ ڈِکھا کوہ طور دا

حق دی خاطر چڑھ ونجا ہے دار تے
حق الاوݨ شیوہ ہے منصور دا

جند تلی تے چئی ودا جانباز ہے
امتحاں توں گھِن تاں سہی مجبور دا

غزل

سانول بِن نیکوں یاد کر یندا ہاں رات ڈِینہہ
بے تاب تھی تے ہکلاں مریندا ہاں رات ڈِینہہ

تاپش فراق والی تن کُوں ہے جاں تپیندی
ٹھڈڑے ہیں ساہ کڈھ تے ٹھر یندا ہاں رات ڈِینہہ

بے خوف تھی تے یار دے برہوں دے بیٹ بیلے
دریام غم دیاں جالیں چریندا ہاں رات ڈِینہہ

افلاس والی نیں وچ کالے فلک دے تلے
رنج والم دی بیڑی تر یندا ہاں رات ڈِینہہ

پوندی نگاہ ہے جیں تے ڈِسدی ہے تیڈی صورت
ایں گالھوں پانی ہر دا بھر یندا ہاں رات ڈِینہہ

نقش قدم تُساڈا جیں جاہ تے ہے نظر دا
ہُوں جاہ تے بہہ کے سر کُوں جھکیندا ہاں رات ڈینہہ

سکھیں نبیڑی دی قسم ڈکھیر دا بݨ گیاں عادی
ڈکھیں دیاں گھالاں کھل تے بھر بیندا ہاں رات ڈینہہ

مہر و وفا دی بازی سوہݨے سجݨ دے اگوں
ہر یتے جواری وانگوں ہر بیندا ہاں رات ڈینہہ

فرہاد آوے ڈیکھے مجنوں دی تھیوے منصف
جندڑی ہیں جند توں کیوں ور بیندا ہاں رات ڈینہہ

بے سیت ڈھیر نہ رو ڈھولݨ ناراض تھیا
پر جوش دل کوں ایویں ڈر بیندا ہاں رات ڈینہہ

نت سول غم نہ رہسی مونجھیں کوں مونجھ کھاسی
دلڑی کوں ڈے دلاسے تھر بیندا ہاں رات ڈینہہ

جانباز ہیں بلہن بانہاں تیڈا حضور والا
تیڈے ہی نانداذِکر کریندا ہاں رات ڈینہہ

قطعہ

سورج میڈی خوشی دا اُبھر دیں ہی لہہ گیا
دل درد ہا جو میڈا اُدّر مل تلے بہہ گیا
میّت میڈی کوں ڈیکھ تے ڈھولن اکھیندا ہا
اے شخص ہا جو ہجر دے صدمات سہہ گیا

غزل

کجھ نہ تھیوی ڈھول کڈاہیں
آ وس میڈے کول کڈاہیں

آپڑیں جھیڑے میڈیاں زاریاں
دل وِچ بہہ تے تول کڈاہیں

ہِں مُٹھڑی دے نال وے ڈھولہ
مِٹھڑا مِٹھڑا بول کڈاہیں

وِسریں بھولیں آن ڈکھا توں
کجلے دی ٹکوڑل کڈاہیں

گل میڈے تے رکھ تے کاتی
بُھن گھِن جیویں بھول کڈاہیں

کِسدیں وِیلھے ڈیکھ گِھنا ہے
لب جے وَنجّاں چوٗل کڈا ھیں

میڈے بچھّوں ہو ہو والے
وِجدے ڈیکھو ڈول کڈا ھیں

تیں تاں میڈی اجتّیں جیویں
کِتی نہ گولی گوٗل کڈا ھیں

مَیں تاں تیڈا بختیں والا
ورنہ ویساں کھول کڈا ھیں

توں جانباز رہیں نت سائل
نِخیسیا پُر بچکول کڈا ھیں

غزل

وعدہ نبھانوڑاں پے گئے
سُولی تے گانوڑاں پے گئے

غیراں دی بزم اندر
کھِل کھِل الانوڑاں پے گئے

ہنّتاں تے زاریاں کر کر
دلبر منانوڑاں پے گئے

کنڈیں دی سیج اُتے
خُود کُوں سمھانوڑاں پے گئے

ہتھیں تُوں تیر چھُٹا
واپس ولانوڑاں پے گئے

ماہی دی بارگاہ وِچ
قاصد بھجا نوڑان پَے گئے

اُوسی ضرور آوِسی
دل کُوں رہا نوڑاں پے گئے

چُوریاں کھواتے چن ڈو
کانگا اڈا نوڑاں پے گئے

من ٹھار من موہن کُوں
پخ پخ رِجھا نوڑاں پَے گئے

برہوں دا بار باری
جندڑی کوُں چا نوڑاں پے گئے

جیندیں مرنڑ توں پہلے
کفن کوں پالنوڑاں پے گئے

جانباز قیس دا انگوں
جنگل وسالنوڑاں پے گئے

قطعہ

بدبختی دل دا مُس ونجڑاں
بن تیغ کُہاڑی کُس ونجڑاں
بس موت مُٹھی توں بدتر ہے
جانباز سجنڑ دا رُس ونجڑاں

غزل

ساڈا بنڑیا اللہ بیلی ہے
اساں کرُ تے بیڑی ٹھیلی ہے

نت میلی ہیندھ ہے ہوندی
جیں یار بنڑایا تیلی ہے

نینڈے ناں نوُں میں قُربان کیتی
اِتّھا جند تے جاں البیلی ہے

وچ ویلڑیں ہجر فراق والے
میڈی دردیں جان چاویلی ہے

نیکوں سُکھاں دی سوغات ملی
میڈے ڈُکھ بنڑیئے بانہہ بیلی ہے

ذرّہ آ تے آپ ملاحظہ کر
تیڈی باجھوں سُنجی حویلی ہے

توں ساتھ دیوچ خوش باش وَسیں
میڈی ہت گذُران اکیلی ہے

میکوں ابویں غمیں چھلیا ہے
جیویں قصائی کریندا چھیلی ہے

تیڈے عشق میکوں کنگال بنڑائے
نہیں پلے دِھیلا دِھیلی ہے

میڈے خُون دا پانڑیں تھیوے ہت
تیڈے تیر دی خُنج نکیلی ہے

ہا نہیں ٹھُر دے پھٹ برہوں دے بیر
تو نڑیں رکھو رف دی بھیلی ہے

تیڈے پگھر دی خوشبو ونڈن
اے پھُل گلاب چنبیلی ہے

توں ڈیہن ہُݨ تاں آ دیدار کرا
ہَے موسم مست سُہیلی ہے

تیڈے سر توں روز وتیساں ہر
سیَں لکھ شرفیاں دی تھیلی ہے

ہیَں اُوں نگری آباد تھیُم
جتھ دسدی موت مریلی ہے

میڈا وقت نزع ہے مُنہ ڈِکھلا
میڈی نکلے جند سُکھیلی ہے

توں ہُن جانباز چا تحفہ ڈے
جو رکھ تے سر ہتھیلی ہے

غزل

 میں مجرم ہاں محبّت دا انُساں بے شک سزا ڈیوو
کمند زلفیں دا گھت تے سئیں میکوں سولی چڑھا ڈیوو

نہیں میں بوجھ چا سگدا تیڈی نازک طبیعت دا
مَیں ہک خواب پریشاں ہاں میکوں دل توں بھُلا ڈیوو

نِگاہِ ناز دلبر دا طبیبو! جو مریض ہووے
میکوں دیدار دلبر دی دوا ڈیوو غذا ڈیوو

مَیں مَنیا ہِن بہوں شَید اُتھاڈی سروقامت دے
کیڑھا چھُڑے قدم سئیں دے میں وی انگوں کھٔی ڈِکھا ڈیوو

جیکر جاگو تاں ایں جاگو وطن میڈے دے واسیو
خباثت دے محل سارے جو آ ریں نتیں ہلا ڈیوو

جیڑھا ہت آکڑ یا رہندے جھکن دا ڈاں نسی آندا
اوہیں مغرور سرکش دی جو گردن اج جھکا ڈیوو

جیڑھی راہکی توں تھیندا نی میڈے دہقاں کوں فائدہ
بقول اقبال اوں راہکی دے سب سٹے جلا ڈیوو

جیڑھا جلوہ ڈکھا یا ہانساں کوہ طور تے سوہنا
اوہیں جلوے والی جھلکی سنجیاول ڈکھا ڈیوو

میڈا خط امداد یہوے سیں جیڑھا ورتے ہیں لکھیئے
ایکوں پڑھتے میڈا ماہی پچھے پڑتے ہکا ڈیوو

میکوں رکھیں نہ ویساں ہیں میڈے چن کوں آکھیں قاصد
میڈے اکھیں جو وسدا ہیئں میڈ باں اکھیں کڈھا ڈیوو

جیڑھے مٹکے دی ہئے پیتی قلندر مَرد بوذر نے
اوہیں مٹکے وچوں ساقی میکوں ہک گھٹ پلا ڈیوو

ڈکھاں دے آگھاݨ دے اندر ودا غوطے ہیں کھاندا ماں
لگے جانباز کندھی وِنج تُساں رل تے دُعا ڈیوو

غزل

جانباز جہاں والیں کوں بیکار نظر دے
پیچ پچھیدو تاں دھرتی اُتے ہک بار نظر دے

سر جھک ویندے یکدم میڈا ہئوں ویلھے اُوہیں جا
جیں جا میکوں خلّاق دا شاہکار نظر دے

ڈے جھنڑ کی الیندے جڈاں کوڑ بل میڈا ڈھول
اومیکوں میڈے یار دا ہک پیار نظر دے

قاصد کوں میں بھیجیا تاں ہے دیدار دے کولھوں
بھل سامنڑے اوندا میکوں انکار نظر دے

ایں دور دے وچ کئی نہیں غم کھاندا کہیں دا
او نویں تاں جنیکوں ڈیکھو او غمخوار نظر دے

حق بات الانوݨ وی مسلماں دا جہاد اے
حق والیں کوں حق پاک سردار نظر دے

اللہ میڈے گلشن دی کرے آپ حفاظت
ورنہ میکوں اُجڑݨ والے آثار نظر دے

کون آہدے میڈی قوم دی تقدیر ہے بدلی
اج تئیں وی دا روندا میکوں حقدار نظر دے

جیں سمت میں ڈیہداں ہاں خدا پاک ہے شاہد
ڈُکھیں دا ابجر میکوں سبھو تار نظر دے

دُنیا دے شہنشاہ وی جتھاں سر بسجود ہن
سرکارِ دو عالم دا او دربار نظر دے

بجلی دی لسک ہووے یا کوہ طور دا جلوہ
او میکوں میڈے یار دی مُسکار نظر دے

اے میڈا جنوں یا میڈے عشق دا جذبہ
جیں پاسے بھنویندا ہاں نظر یار نظر دے

کیا جانڑیں خُداوند کوں مرغوب ہووے او
دُنیا دی نگاہیں جتھ بدکار نظر دے

کل یار میڈے آکھیے بھری بزم دے اندر
جانباز میکوں عشق دا بیمار نظر دے

غزل

اے کوَن زُلفاں کھنڈا تے آ گئے
جو رات کالی بنڑا تے آ گئے

وڈا کمال او بے اَدب ہے
جو راز دل دے ڈسا تے آ گئے

او نگریں والاں دے جال دیوچ
کئی اُڈدے پکھی پھسا تے آ گئے

نگاہ عاشق توں لُک نہ سگسی
گو ویس تُوں توں وَٹا تے آ گئے

وڈا جگر ہے اُوں بے نوادا
جو قید غم دی نبھا تے آ گئے

ڈِکھاتے جلوہ او روپ والا
کئی لکھاں مُردے جواتے آگئے

کمان ابرو دے نال ڈھولہ
کئی تیر مژگاں چلاتے آگئے

کہیں کوُں زخمی بھُٹوڑی کیتیس
کہیں دی کھلڑی لہواتے آگئے

ولا کہیں کوُں کہیندے ڈیکھاں
جو خود کوں سانوں سمجھاتے آگئے

جو بزم غیراں دی بن تے رونق
کئی جام الفت پلاتے آگئے

ہُن خط تاں بھیجیا ہے ماہی کوں
جو بھج تے قاصد بُجاتے آگئے

گیت

میں ہاں واسی عشق نگر دا   طالب رہنداں دید مہر دا

ڈھول دی ہک وچ رہندا میں ہاں
صدمے سُول دے سہندا میں ہاں
روز نواں ہم درد اُبھر دا

دلبر باجھوں چین نی ملدا
ابتر حال اے پاگل دِل دا
مونجھاں رہندے سخت قہر دا

تھورا لانوم میں تے ماہی
متاں بھُل تے آنوم ماہی
اہ بھلیندیں وقت گذُر د

لڈک کریندے اَج ہر کوئی
ہکڑ ہینہ ہِکینتُس نہ دِل جوئی
بردا ہنڑ ہم جیس دلبر دا

شاہد میڈی ذات ریانہ
میکوں ہجن دا جانڑ دیوانہ
پتھر مارے لوگ شہر دا

بے حد زور طبیباں لایا
درد ہیا تھیندے روز سوایا
پھٹ جگر دا جُوں جُوں گردا

تونڑیں ٹونڑیں لکھاں کیتم
پُھل تعویذ وی جھول تے پیتم
ودھدا دیندے روگ اُندر دا

اردو اسال
۱۵۴

بس جانباز ہیں بھیٹھم نیتے
صابر بنڑ تے ویساں جیتے
مٹھا ہوندے پھل صبر دا

گیت

من نام خدا ہُنڑ وَل جیویں
تیں باجھ پھراں بے کل جیویں

شالا لکھی نانویں تھیویں لوُں
ہیں صدق بھیواں جند جیویں لوُں
کئی سُدھ سنبھڑا گھل جیویں

تیکوں وَل وَل ہکلاں ماراں ہیں
گِنڑ تارے رات گُذاراں ہیں
بہاں رستے آپ دے مل جیویں

مارے ہجر ظلم دیاں سانگاں سئیں
میکوں پل پل آپ دیاں تانگھاں سئیں
ڈینہہ جُھکدیں ویندے ڈھل جیویں

سر بار بر ہوں دا چا یا ہم
جی وات ڈکھاں دے آیا ہم

گیا رو رو جوبن گل جیویں

تونڑیں لوں لوں جان آزاری ہے
میڈی شاہد ذات غفّاری ہے

تیکوں یاد کراں ہر پل جیویں

نیڈے گیت فراق دے گاندا ہاں
نت کونج وانگے کُرلاندا ہاں

ودا روندا خُون دی چھل جیویں

نیڈے نال حقیقی پیار میکوں
تیں باجھ نہ چین قرار میکوں

ڈکھ سُول پئے ہم گل جیویں

جانباز سجن ہٹ آنویں ہا
احسان غریب تے لانویں ہا

ڈوہیں ڈھول گذاروں رل جیویں

گیت

دلڑی میڈی کوں لُٹ تے واگاں گھِیں موڑ ماہی
برہوں دے برِو چائے کلّھا گئیں چھوڑ ماہی

غیراں دے آکھیے لگ تے جُھوکاں اتھوں لڈا گئیں
ذرّہ نہ ڈوہ میڈے مُنفا جو تھی خفا گئیں
قسم خُدا دی ہیدن ہاں وِچ ولوڑ ماہی

رَج رَج جوانی مانڑیں لگّی نہ تتّی وا ئے
ہر دم میں منگاں بیٹھی ول ول ایہا دُعا ئے
جندڑی ہزار تھیوی ہوونیں کروڑ ماہی

جیں ڈینہہ دا رُس کراہیں لنگھ گئیں توں پار جانی
ہوش و حواس راحت کھس گئیں قرار جانی
سینے ہجر دیاں کاری سانگاں گئیں پوڑ ماہی

تیں باجھ اصلوں آندا دل کوں نہ چین جیویں
ساونڑ دے بدلے وانگوں وسدے پئے نین جیویں
دردیں نے گھتیا میڈا تن من اکھوڑ ماہی

ڈینہہ رات تیڈیاں تانگھاں ڈھولنڑ ننگھیندی ہاں ہیں
بے تاب تھی تے تیکوں ول ول اکھیندی ہاں ہیں
کندھی تے لاتے میڈی بیڑی نہ بوڑ ماہی

سینگیاں سہیلیاں ہردم طعنے مریندیاں میکوں
جانباز خود گواہ وہ گھٹ لیندیاں میکوں
من ناں خدا دا ول آ وعدے نہ تروڑ ماہی

گیت

واہ وا سجݨ تیڈی ریت وے
بُھل گئیں پراݨی ٻریت وے

ہک تُوں تاں ہَیں میڈا اماݨ چن
میکوں جاݨ یا نہ جاݨ چن
گانساں وِدی تیڈے گیت وے

سانگے سجݨ سب تروڑ گِن
سِنگیاں سَیّاں مُنہ موڑ گِن
برہوں بݨڑیا ہِم میت وے

جایُم جو سُنجے واریں
بازی بیٹھی ھاں ہاریں
تیڈی ہے ہر دم جیت وے

ارداساں

۱۶۰

جانباز گو ہِکساں ودِی
راہیں تیڈیں وکساں ودِی

دِل وچ بیٹھم اے نیت وے
واہ واہ سجن تیڈی ریت وے

گیت

تانگھاں تنگھیندی رہیم آیوں نہ ڈھول ماہی
بےکس سمجھ تے میکوں کلھا گئیں رول ماہی

غیراں دے آکھیے لگ تے پکا ہتھی یار بیٹھیں
بردی تے باندی دردی دلوں وسار بیٹھیں
من ناں خدا دے آ دس اُجڑی دے کول ماہی

کیڑھا قصور تھی گم اے تاں ڈسا ونجے ہا
کئی ڈُوہ تتی دے ذمّے سالول توں لا ونجے ہا
پچھے ہے تیڈی مرضی لے ٹک دے ہنڈول ماہی

برہوں تیڈے دے صدمے سہندی ودی ہا جیویں
طعنے تے ترنڈے جگدے کھاندی ودی ہا جیویں
سینگیاں تے سیّاں مارن ول ول پیاں بول ماہی

لدڑی ہزار تھیوی دل وچ وزن کریں ہا
ییں باجھ کون میڈا کجھ سوچ پچن کریں ہا
تساں نہ گولی اصلوں تتڑی دی گول ماہی

رستے نیڈڑے تے جیویں دیداں میں لائی بیٹھی
پیلپیاں دی ڈے بوہاری اکھیں وچھائی بیٹھی
سچ ہے یا کوڑ ماریم بھن ونج توں بھول ماہی

اِجھاں کئی روگ لاگئیں جیون محال میڈا
جو بن ہنڈا نویں ہر دم تیں بن اے حال میڈا
وایس ودی ہاں پُنڑ دیں ہتھی گم شلول ماہی

کاوڑ ونجا تے ساری ہُنڑ تاں وطن تے آؤ ہا
ڈاڈھی بیمار پئیاں ہکوار مُنہ ڈکھوؤ ہا
پیساں ودی ہیں نیڈے قدمیں کوں جھول ماہی

جانباز رب ہے شاہد جیویں گذر دی پئی اے
جندڑی نمانڑیں ہر دم رو رو گجر دی پئی اے
ناسیں تلے ساہ ہے میڈا انبضاں گیاں کھول ماہی

گیت

ول آئی موسم مست بہار
توں دی سانول موڑ مہار

وݨ پھپھوڑ دیاں رُتیں آیاں
بوٹے بوٹے خنکیاں چھایاں
رُونق تھئی پار اُروار

اُغن پپیہے شور مچا نوں
بلبل خوش تھی گیت سُݨا نوں
کُونجاں کُرکن جوڑ قطار

سوہݨے ڈینہہ سُہاگ دے آگئے
دَن پوَن دے بدلے چھا گئے
وَل وَل وسدی مینگھ ملہار

موسم مست سُہانی آئی
سنگیاں سیّاں جھُمر لائی
کر کر سوہنے ہار سنگھار

مَن جانباز دی گال وے ڈھولہ
آوس میڈے نال وے ڈھولہ
شالا ہونویں لکھ ھزار
ول ائی موسم مست بہار

طهوری

نیں دا تنگ نہ جانڑاں کہیں کوں میں تونڑیں چرخ توں آکون اُڈدے
قسم خدا دی تیڈڑے باجھوں نین نہ کہیں تے بُڈ دے
مِن میڈے وِچ عشق تُسا ڈا دا انگ سمندپیا کڈ دے
لکھ جانباز حسین ہو لون بھل دل ہک جاہ وِنج لُڈدے

لے کس جانڑ لے وارث میکوں دلبر گلّہا سٹ گئے
شجر وفا دی شاخ ہری جو نال ظلم دے کٹ گئے
سنگدل بِڑ محبوب میڈا گل گھت برہوں لے گھٹ گئے
زور ور جانباز اکھ دھا مارتے اوڑک وٹ گئے

ڈکھ غم ڈیکھ تے بکھ ننگ میڈی دلبر میں توں رج گئے
ڈوکھے باز سنڑ نیدا ہا کر نال غریب دے تج گئے
قول اقرار محبت والے ڈے کر ماہی بھج گئے
کیں کوں دھاں جانباز ڈیوے مرعا دل منصف جج گئے

غربت ڈیکھ غریبی میڈی سانول ڈے گم دھکا
کر گئے جن جوڑی دا میکوں چوڑن جوڑیں وچ پھکا
سنگ سنگت نے ساتھ کوں میں نت نظراں رت دا ٹکا
بھل جانباز نبھیساں میں اے دل وچ نیتم ہکا

○

حال سناواں کیکوں میں کوئی حال سنڑم ہا یکا
بخت گیا بدبخت بنڑیم نہیں پلے پیسہ ٹکا
بُجھ ننگ ڈیکھ غریبی میڈی ڈھول وداہا تھکا
اوڑک سٹ جانباز سجنڑ وںج پار بیٹھا ہے پکا

○

پہلے تیکوں آکھیا ہم ہن عشق دے لانگھے ڈکھے
جھاگ نہ سگسں جھیل غماں ندی جھٹ نبھائے نی سکھے
نال کمال محبت آکھو ہیں ہال تیڈے پکھے
ہوں جانباز کوں ڈیندیں جیویں اج جواب لکھ رکھے

ہندڑی جیوے جیوڑ جوگ رُس گیۓ کیوں ربّ جانڑیں
جانڑ سُنجانڑ کے دل دا جانی بنڑ گیا اَج ان جانڑیں
او جانڑیں نہ جانڑیں جانی نہ جانڑیں او جانڑیں
اِیھو جانڑنڑ ڈِیا نہ جانڑاں وی جانباز سجنڑ دا جانڑیں

ماںڑیں جندڑی رج رج راول کر گئے اوڑک ماںڑیں
جانڑیں درد محبّت کیا ہیں وانگ لگس تاں جانڑیں
بھانڑیں نہ من مُوہنڑیں کوں میڈے بیٹے افلاس دے بھانڑیں
مُکلانڑیں سُکھ جانباز جداں نہ سانوں گھر مکلانڑیں

ہاسے تاں جگ وسدے ہاسے لوگ کرن اَج ہاسے
پاسے پسلیاں تروڑ گھتے جیڑھا وِیندا عشق دِے پاسے
آس اے دل وچ رہندی ہر دم ڈھول کداں گھر آسے
پیاسے نِت جانباز رہیوسے عشق دی ظالم پیاسے

گوگی ہاں تیں دلبر دی نہ مار برہوں دی گولی
بولی ڈے تے ویچیں ہاں کیوں ماریو چوں وِچ بولی
چولی چُنڑی کھانوں آنوم غیر دی گالھ چپا ہر چولی
جھولی اُڈ جانباز بیٹھم نہ یار سُہایم جھولی

○

عشق دے درس دا طالب ہاں ڈُکھ درد دار کھداں پاس
بے پرواہ محبوب میڈی ہک روز کریسی پاس
بخت بھرڈیسم بھاگ بھریا چھک کولھ بلہیسی پاس
سبق وفا جانباز پڑھیم وچ عشق دے تھیساں پاس

○

حضرت عشق پڑھائی ازلوں پیت وفا دی پٹی
یار دی خاطر کرنی پوندی روہ جبل دی پٹی
نینہ دے پھٹ نہ چھُڈے اصلوں بدھ بدھ ہار ویٹی
ڈے جانباز کوں دات ڈکھاں گیا جھوک سجن ڈے پٹی

سݨ عرض میݙی لاغرض سڄݨ تیں خاطر ہئی جیراناں   سرگرداناں
حالت ݙیکھ پریشاں میݙی کھلدے خوب زماناں   جاݨ دیواناں
چین آرام نہ راحت رہ گئی ملیا درد خزاناں   غم اندراناں
ہک جانباز کوں نیریں دا چا جوڑی یار نشاناں   سمجھ بیگاناں

○

توں جاݨ میکوں نہ جاݨ سڄݨ میں سب کجھ تیکوں جاتے   ہاں نال لاتے
لکھ شکرانے پڑھساں ہیں توں تڑیں ݙے جتنا صدماتے   ظلم ݙیواتے
خالق پاک خداوند جوڑی آپ دی سوہݨی ذاتے   بابرکاتے
ہُݨ جانباز کوں معاف چا کر جو دل دی رنج کجھاتے   کرم کماتے

○

سوہݨے دل دے جانی کیتے روح ہے ݙاڈھا ماندا   بُجھنی بھاندا
ݙول سنگت دے کھانوݨ آندے چین نہ کہیں جا آندا   بُجھنی بھاندا
پل پل رونواں نیر وہانواں سک لگا ہم ھاندا   بُجھنی بھاندا
بس جانباز جو زخم جگر دا روز کھڑے تچیلا ندا   بُجھنی بھاندا

باجھوں تیں من مٹھا روہن دے نہ پل ہلدا چین — قسم حسینؑ
ݙینہہ گذاراں یاد تیݙی وچ رو رو گذرم رین — قسم حسینؑ
سالوݨ ماہ دے بادل وانگوں رم جھم لالوں نین — قسم حسینؑ
آ ݙیکھ جانباز دے اکھیاں توں پئے وہندے ݙوں بحرین — قسم حسینؑ

اے بادِ صبا من نام خدا میݙے سُدھ سنیھڑے چئی ونڄ — منت لئی ونڄ
بے پرواہ دی نگری وچ توں بے کس کیتے تھئی ونڄ — منت لئی ونڄ
حال حوال توں سارے میݙے سانول کُوں سُݨوئی ونڄ — منت لئی ونڄ
اج جانباز ہئی مرݨ والا دلدار کوں صاف ݙسئی ونڄ — منت لئی ونڄ

سُکھ تاں منگدے ہر کوئی بھل ݙکھیں نال وپار تاں کر
رس چُوس گلاب دے پھلاں دی توݨیں کنڈیں نال پیار تاں کر
توں کھل ہس لعل نہ بول مِٹھا بکوار توݨیں تکرار تاں کر
ہر گالھ تیݙی من بھاندی ہے جانباز کوئی گفتار تاں کر

درد کنوں پئے درد تھیم میڈی لوں لوں دے وچ درد دے
درد برہوں دے دردیں کوں کیا جانڑیں جن بے درد دے
درد محبت سمجھن او جو رکھدے دل دے وچ درد دے
ہر درد کنوں جانباز میاں ودھ حضرت عشق دا درد دے

درد یں نال تھیا ہم رشتہ سول بنڑے ہے آ سنگن
لوں لوں بیڑاں نینن سہیڑاں زخمی تھئے انگ انگن
حالت ڈیکھ پریشاں میڈی دوست تلے دشمن ڈنگن
یس جانباز نبھیندے بیوں تونڑیں لاغرضی دے زنگن

ڈکھے ڈینہہ نحوست دے پئے غریب دے گل ان
سکھ تے سیت مقدر دے سب گئے پچھا نویں ڈھل ان
سک گئے غنچے راحت دے گئے سڑ خوشیاں دے پھل ان
ہن جانباز دکھی جندڑی تے پے غم دے وہندے ہل ان

ڈاں ڈکھاں دا کھادم جمدیں سول دے چبھم چاٹے
غم دے بدھڑیں امڑی بدھم درد مُنڈھوں پن گاٹے
گھاٹیں وات ہاں اجنئیں ہیں ڈِتے قسمت گھاٹے گھاٹے
پچھلے سن وچ زخم جگر جانباز ہیئے سب پھاٹے

عشق جداں دا سُونہاں نخے نہیں رہ گیا اُدھ تیڑاں
دھوئیں دار ملنگ تھیو سے بھُل گئی آکڑ کیڑاں
ڈھول سجن دی کارݨ ہیں نت گوٹھ دے گابے چھیڑاں
گاٹے بھن جانباز ڈیوے اولیندے عشق اُکھیڑاں

حضرت عشق پلایاں ازلوں پیت پرم دیاں پیالیاں
عجز نیاز دیاں گالھیں ساکوں کامل پیر سکھالیاں
بے پرواہ کوں ڈِیوڑیاں پوندں سر سنگار تے ڈالیاں
تِلک اوہے جانباز پوون جو ٹرن تھی اُبھالیاں

شوکھڑیاں

سئیں ہسیم دی نگاہ وچ

خادم ہے وطن قوم دا جانباز جتوئی

بستان دا بلبل اے مٹھی بولی بلیندے
پھل کردے ادب والے جڈاں موہوں الیندے
مضمون لکھیندے جیرھا بدھ نقشہ ڈکھیندے
جذباتی مصوّر صحیح تصویر چھکیندے
محسن ہے سرائیکی دا ساڈا ناز جتوئی
خادم ہے وطن قوم دا جانباز جتوئی

پرواز مثل باز دے پرواز کریندے
ظاہر اے زمانے دے گجھے راز کریندے
جو سنڑدے وطن والا او ہو ناز کریندے
الحب والے جیں وقت شروع ساز کریندے
ڈکھلیندا ہے اقبال دے انداز جتوئی
خادم ہے وطن قوم دا جانباز جتوئی

خادم ہے وطن قوم دا جانباز جتوئی
معلوم حقیقت ہے میکوں یار دے دم دی
قوّت ہے دماغی اتے طاقت ہے قلم دی
چھاں سر تے ابنڈے روز ہے پاکاں دے علم دی
رکھدا ہے سند سانجھ تے حسنینؑ دے غم دی
مومن ہے قلندر ساڈا شاہباز جتوئی
خادم ہے وطن قوم دا جانباز جتوئی

شاہباز

سرائیکی زبان دا فردوسی
سئیں غلام حیدر خاں یتیم مرحوم و مغفور

سئیں پروفیسر عاصی کرنالی دی نگاہ وچ

مقبولِ خدا صاحبِ عرفان ہے جانباز
جو دل میں جگہ پائے وہ انسان ہے جانباز
جس مملکتِ شعر میں ہم لوگ ہیں آباد
اُس مملکتِ شعر کا سُلطان ہے جانباز

عاصی کرنالی

سئیں ساجد دی نگاہ وچ

شاعر ہوندے درویش اُونکوں ناز نی ہوندا
شاہیں دا گجھیں وانگوں پرواز نی ہوندا
کوئل اتے ڈوڈر دا وڈا فرق ہے ساجدؔ
ہر وال وِدھا لوݨ والا جانباز نی ہوندا

ساجد فیروزہ

ہر دل اُتے شاہی تیڈی ہیں شاہِ قلم توں
ہیں قوم کوں سُنڑ وینداسدا قوم دے غم توں
رکھدا ہیں لہو قوم دا ہر وقت گرم توں
ہی دکھ اتے ہے مشل الانوں والا انداز
جانباز قسم رب دی توں جانباز ہیں جانباز

ہے مُلک ادب دا تیکوں رب تاج پُوایا
سلطانِ ادب توں تے اساں تیڈی رعایا
اے شاعرِ بے باک ہو دی بخت سوایا
اکھ ڈیکھنڑ والی تیڈی تے دل سوز دا ہے ساز
جانباز قسم رب دی توں جانباز ہیں جانباز

توں پاک وطن نال بہوں پیار کریندیں
توں سُتی ہوئی قوم کوں بیدار کریندیں
توں نویں حقیقت دا اظہار کریندیں
تحسین ہمیشہ رہے اُچی تیڈی پرواز
جانباز قسم رب دی توں جانباز ہیں جانباز

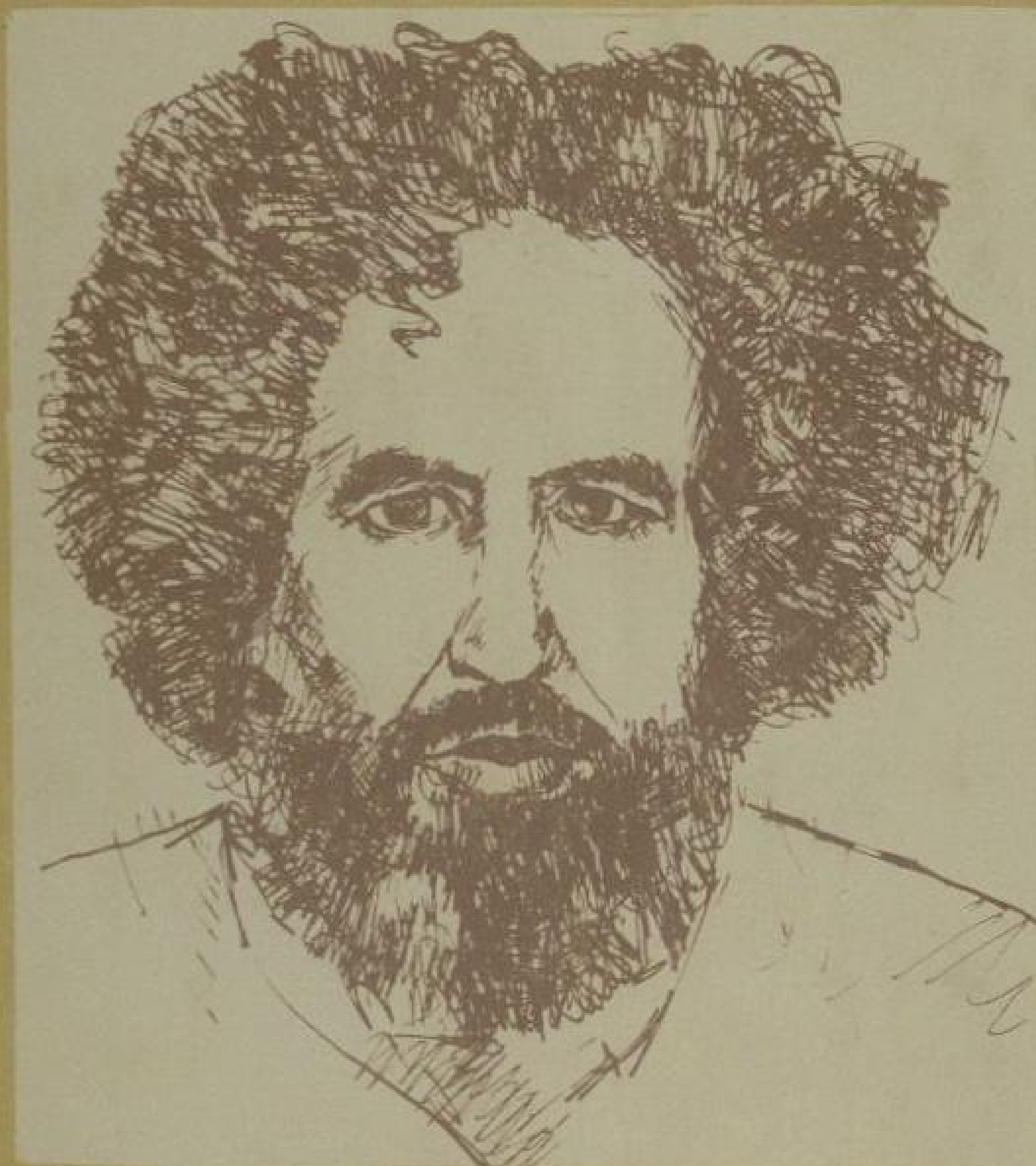
تحسین سبائے والوی

سئیں تحسین دا خراج جانباز کوں

ہے کھولا اساں جتنا کردن نیڈے اُتے ناز
جانباز قسم رب دی توں جانباز ہیں جانباز

ہے میڈی کیا وقعت میں ڈسانواں جو ہئیں کیا توں
توں صاحب دل صاحب غیرت تے حیا توں
مظلوم تے مجبور غریبیں دی صدا توں
دل درد توں نکھتی ہوئی ہر آہ دا ہمراز
جانباز قسم رب دی توں جانباز ہیں جانباز

دھن دنیا دا لالچ نوہی ناداریں دا یارئیں
ہیں آپ وفادار وفاداریں دا یارئیں
ظالم دا ہئیں دشمن تے توں خداریں دا یارئیں
آواز نیڈی سوہٹا ہے خوددار دی آواز
جانباز قسم ربدی توں جانباز ہیں جانباز

میاں شاعر دردیں بھریا ہاں
تو نڑیں سیت دی بازی ہریا ہاں
ناں گھاں طوفان توں ڈریا ہاں
بِن تولھے بحریاں تریا ہاں
جیہڑی دِل نے اللہ ہو کیتا
میں رکھ توکل دُھو کیتا